

Specialdomstolar

I många medlemsstater finns det särskilda domstolar för vissa typer av mål. Ofta är det fråga om domstolar som har till uppgift att pröva frågor av förvaltningsrättslig natur. I vissa fall ska dock även tvister mellan privatpersoner och företag prövas av specialdomstolar.

I många medlemsstater handläggs förvaltningsmål av särskilda domstolar. Med förvaltningsmål avses tvister mellan myndigheter och enskilda eller företag om beslut som fattats av den offentliga administrationen, till exempel tvister om byggtillstånd, näringstillstånd eller skattebesked.

När det gäller tvister mellan enskilda och/eller företag ("tvistemål") har somliga medlemsstater särskilda domstolar för mål av arbetsrättslig natur.

Om du vill läsa fördjupad information från ett visst land väljer du det landets flagga.

Den här sidan sköts av Europeiska kommissionen. Informationen på denna sida avspeglar inte nödvändigtvis Europeiska kommissionens officiella ståndpunkt. Kommissionen påtar sig inte något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. Vänligen läs den rättsliga informationen för upplysningar om upphovsrätten till EU-sidor.

Senaste uppdatering: 18/01/2019

Specialdomstolar - Belgien

I detta avsnitt finns en överblick över specialdomstolarna i Belgien.

Specialdomstolar

Information om domstolar som är specialiserade inom särskilda områden (arbetsrätt, handelsrätt) finns i avsnittet "Allmänna domstolar".

Författningsdomstolen

🔗 [Författningsdomstolen](#) (*Cour constitutionnelle/Grondwettelijk Hof*) kontrollerar att lagar, dekret och förordningar överensstämmer med **författningen** (*Constitution/Grondwet*). Den övervakar också **maktfördelningen** mellan regionerna och federationen.

Författningsdomstolen består av tolv domare som bevakar att den belgiska lagstiftaren respekterar författningen. Domstolen kan **upphäva och uppskjuta verkan av lagar, dekret och förordningar**. Författningsdomstolen är en specialdomstol. På grund av sitt särskilda uppdrag är den oberoende av såväl den lagstiftande makten som den verkställande och den dömande.

Författningsdomstolen hette tidigare *Cour d'arbitrage/Arbitragehof* och inrättades 1980 i samband med Belgiens gradvisa utveckling till en federation. Den tidigare beteckningen speglade domstolens ursprungliga uppdrag att pröva konflikter (*arbitrage*) mellan de olika lagstiftarna på federal nivå och på språkgemenskaps- och regionnivå. Domstolens uppdrag var då begränsat till att avgöra om lagbestämmelserna var förenliga med de bestämmelser om maktfördelning som finns i författningen och i lagstiftningen om reformen av institutionerna.

Sedan den 7 maj 2007 heter domstolen *Cour constitutionnelle/Grondwettelijk Hof*, vilket stämmer bättre överens med dess behörighet, som nu utökats till att kontrollera lagbestämmelser i förhållande till avdelning II i författningen (artiklarna 8–32 om de belgiska medborgarnas fri- och rättigheter) samt artiklarna 170 och 172 (likabehandling i skatteärenden) och artikel 191 (skydd för utländska medborgare).

Sex av domarna hör till den franska språkgruppen och **sex** till den nederländska. En av domarna ska ha tillräckliga kunskaper i tyska språket. Tre av domarna i varje språkgrupp har minst fem års erfarenhet som ledamot i ett parlament och tre av domarna har

varit yrkesverksamma inom juridiken (professor i juridik vid ett belgiskt universitet, domare vid kassationsdomstolen (*Cour de cassation/Hof van Cassatie*) eller i statsrådet (*Conseil d'Etat/Raad van State*) eller föredragande vid författningsdomstolen).

Källa: [Författningsdomstolens webbplats](#).

Förvaltningsdomstolar

Statsrådet

[Statsrådet](#) (*Conseil d'Etat/Raad van State*) är en rådgivande och dömande institution som berör såväl den lagstiftande som den verkställande och den dömande makten. Dess uppgift är att tillhandahålla ett effektivt rättsmedel för fysiska och juridiska personer som åsamkats skada genom oriktiga förvaltningsbeslut.

Dess viktigaste befogenheter är därför att **uppskjuta verkan av och upphäva förvaltningsbeslut** (enskilda akter och förordningar) **so m strider mot gällande lagbestämmelser**.

Att skydda medborgarna mot felaktiga förvaltningsbeslut är dock inte statsrådets enda uppgift. Det är också **rådgivande organ** i fråga om lagstiftning och genomförandebestämmelser.

Statsrådet är också **kassationsdomstol** vid överklaganden av **beslut från lägre förvaltningsdomstolar**.

Statsrådet beslutar om dessa överklaganden genom domar (*arrêts/arresten*) och förordningar (*ordonnances/beschikkingen*).

Statsrådet **består av** 44 ledamöter som utnämns på livstid, varav en första ordförande, en ordförande, 14 kammarordförande och 28 rättsråd.

Ledamöterna sammanträder i statsrådets generalförsamling och i en av den förvaltningsrättsliga avdelningens eller lagstiftningsavdelningens kammare.

Källa: [Belgiska statsrådets webbplats](#).

Rättsdatabaser

Belgiska [statsrådets](#) webbplats.

Belgiska [författningsdomstolens](#) webbplats.

Är tillgången till databasen kostnadsfri?

Ja, tillgången till databasen är kostnadsfri.

Länkar

[Belgiska justitieministeriet](#)

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 06/08/2019

Specialdomstolar - Bulgarien

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [bg](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

I det här avsnittet finns information om specialdomstolarna inom det bulgariska rättsväsendet.

Specialdomstolar

Det finns inga specialiserade arbetsdomstolar, sjörättsdomstolar, handelsdomstolar eller andra specialdomstolar i Bulgarien. Vid distriktsdomstolarna finns specialiserade handelsavdelningar. I alla domstolar inom domstolshierarkin finns en uppdelning mellan civil- och straffrättsliga paneler, avdelningar och kollegier.

Förvaltningsdomstolar

I och med antagandet av den nya lagen om administrativt förfarande 2006 inrättades ett system med förvaltningsdomstolar i Republiken Bulgarien. Det förvaltningsrättsliga rättsväsendet består av 28 förvaltningsdomstolar på distriktsnivå och en högsta förvaltningsdomstol.

Förvaltningsdomstolar på distriktsnivå

Förvaltningsdomstolarna har domsrätt i alla mål som avser yrkanden om följande:

- Utfärdande, ändring, återkallande eller ogiltigförklarande av förvaltningshandlingar.
- Ogiltigförklarande eller annullering av avgöranden enligt lagen om administrativt förfarande.
- Skydd mot obefogade åtgärder och underlåtanden från administrationens sida.
- Skydd mot olagliga tvångsåtgärder.
- Kompensation för skada till följd av olagliga handlingar och underlåtanden från administrativa myndigheters och tjänstemäns sida.
- Kompensation för skada till följd av tvångsåtgärder.
- Annullering, ogiltigförklaring eller upphävande av avgöranden som meddelats av förvaltningsdomstolarna.
- Fastställande av oegentlighet av förvaltningshandlingar enligt lagen om administrativt förfarande.

Envar kan inleda ett juridiskt förfarande för fastställande av huruvida en administrativ rättighet eller ett juridiskt förhållande existerar, om han eller hon har talerätt och det inte finns några andra överklagandeförfaranden tillgängliga.

Målen granskas av den förvaltningsdomstol inom vars geografiska domkrets sätet för den myndighet som utfärdade den omtvistade förvaltningshandlingens är beläget eller, om sätet i fråga är beläget utomlands, av Sofias stadsförvaltningsdomstol.

Inga förvaltningshandlingar genom vilka nationell utrikes-, försvars och säkerhetspolitik direkt verkställs kan överklagas, utom om något annat anges i en lag.

Högsta förvaltningsdomstolen

 [Högsta förvaltningsdomstolen](#) hanterar klagomål och protester mot handlingar från regeringen, premiärministern, vice premiärministern, ministrar, chefer för andra institutioner som lyder direkt under regeringen, handlingar från högsta rättsliga rådet, handlingar från bulgariska riksbanken, handlingar från distriktsguvernörer och andra handlingar som upprättats genom lag. Domstolen dömer i fråga om bestridande av sekundärrättsliga förordningar. Som kassationsinstans behandlar domstolen domstolhandlingar, dömer i förvaltningsmål och behandlar yrkanden om upphävande av gällande rättsliga handlingar i förvaltningsmål.

Högsta förvaltningsdomstolen består av två kollegier, vilka i sin tur har avdelningar. Kollegierna leds av domstolens ordförande och dennes ställföreträdare.

Övriga specialdomstolar

Militärdomstolar

Militärdomstolarnas historia sträcker sig tillbaka till den 1 juli 1879. 1956 omstrukturerades militärdomstolväsendet efter att krigsmakten förlagts till städerna Sofia, Plovdiv, Sliven, Varna och Pleven. Denna struktur för militärdomstolarna består än i dag.

Militärdomstolen

 [Militärdomstolen](#)

Som förstainstansdomstol behandlar militärdomstolar brottmål som rör brott som begåtts i tjänsten av militärer, generaler, officerare, underofficerare och meniga i andra ministerier och verk, civil personal vid försvarsministeriet, i bulgariska krigsmakten och inom strukturer som lyder under försvarsministern, vid nationella säkerhetsbyrån (Natsionalnata sluzjba za ochrana) och nationella underåttelsetjänsten (Natsionalnata razuznavatelna sluzjba). Militära appellationsdomstolen är andra instans i mål i vilka

militärdomstolar dömer. I lagen om rättegångar i brottmål (Nakazatelno-protsesualnija kodeks) fastställs militärdomstolarnas jurisdiktion. Dessa domstolar har samma stadgar som distriktsdomstolen.

Bulgariska handelskammarens skiljedomstol

Bulgariska handelskammarens skiljedomstol avgör civilrättsliga egendomstvister och tvister om avtalsluckor eller anpassning av avtal till nya omständigheter, oavsett om en eller båda parter bor eller är skriven i Republiken Bulgarien eller i utlandet.

Bulgariska handelskammarens skiljedomstol har stärkt sin ställning som den viktigaste skiljedomsinstitutionen i Bulgarien och vunnit förtroende genom sin ytterst professionella verksamhet som ett organ som löser rättsliga tvister. Årligen avgör bulgariska handelsdomstolens skiljedomstol mellan 250 och 300 tvister, såväl internationella som inhemska. 82 % av de inhemska målen avgörs inom 9 månader, medan 66 % av de internationella målen avgörs inom 12 månader.

Samtidigt deltar [skiljedomstolen](#) aktivt i processen med förbättring av skiljedomslagstiftningen. Tvister avseende rättigheter i samband med fast egendom, ansökningar om underhåll eller rättigheter som härrör från arbetsmarknadsförhållanden eller familje- eller immaterialrättsliga tvister kan inte hänskjutas till skiljedomstolen.

Rättsdatabas

Webbplatser för domstolar

Varje domstol i Bulgarien har en webbplats med information om domstolens uppbyggnad och arbete samt information om pågående och redan avslutade mål och annan användbar information som är tillgänglig för allmänheten.

På [högsta rättsliga rådets](#) webbplats finns en detaljerad förteckning över domstolarna i Bulgarien, med adresser till dem och till deras webbplatser (endast på bulgariska).

Domstolhandlingar offentliggörs omedelbart efter antagandet på webbplatsen för respektive domstol, i enlighet med [lagen om skydd av personuppgifter](#) (Zakon za zasjtita na litjnite danni) och [lagen om skydd av sekretessbelagda uppgifter](#) (Zakon za zasjtita na klasifitsiranata informatsija).

Akter om enskildas civilrättsliga status eller hälsotillstånd offentliggörs utan motiveringarna.

För ytterligare användbar information, se följande webbplatser på Internet:

- [Högsta förvaltningsdomstolen](#).
- [Militärdomstolen](#).
- Bulgariska handelskammarens [skiljedomstol](#).
- [Internationella skiljedomstolen](#).

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 17/12/2018

Specialdomstolar - Tjeckien

Specialdomstolar

Generellt finns inga specialdomstolar i Tjeckien. Dock finns det specialiserade avdelningar i de allmänna domstolarna (för arbetsrätt).

Övriga specialdomstolar

Författningsdomstolen

Författningsdomstolen är den rättsliga myndighet som ska skydda konstitutionen.

Författningsdomstolen behandlar sina mål antingen i plenum eller i fyra underavdelningar om vardera tre domare.

Beslut om frågor av grundläggande nationell och rättslig betydelse kan endast fattas i plenum. Det kan t.ex. handla om förfaranden för att upphäva en parlamentslag, väcka åtal mot landets president eller förklara honom eller henne oförmögen att utöva sitt ämbete, eller att upplösa ett politiskt parti.

Förhandlingar i plenum omfattar samtliga domare och tio av dessa måste vara närvarande när ett beslut fattas. För beslut i följande frågor krävs en majoritet av nio domare: beslut om att upphäva en parlamentslag, beslut om att väcka åtal mot landets president eller förklara honom eller henne oförmögen att utöva sitt ämbete, samt avgöranden som bygger på en tolkning av lagstiftningen som avviker från ett tidigare avgörande i domstolen.

Alla andra frågor behandlas av paneler som består av tre domare. Detta kan t.ex. handla om talan som har väckts i författningsrättsliga frågor av privatpersoner eller kommuner, val- eller valbarhetsvister som rör parlamentsledamöter och behörighetskonflikter mellan statliga myndigheter och lokala självstyrande organ.

Författningsdomstolen består av 15 domare. Domarna utnämns av landets president för en förordnandetid på tio år med senatens samtycke. Det finns inga begränsningar i fråga om förnyat förordnande.

Domstolsförvaltningen leds av ordföranden och de båda vice ordförandena. Varje domare har sin egen stab med juridiska handläggare och en sekreterare.

Ytterligare information finns på [författningsdomstolens webbplats](#).

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 09/07/2019

Specialdomstolar - Danmark

I det här avsnittet hittar du information om hur specialdomstolar fungerar i Danmark.

Specialdomstolar

Sjö- och handelsdomstolen (Sø- og Handelsretten)

Sedan den inrättades 1862 har [Sjö- och handelsdomstolen](#) hört mål som rör sjö- och handelsrätt i hela Danmark.

Domstolens behörighet har utökats gradvis, och i dag hör domstolen mål som gäller brott mot den danska **varumärkeslagen**, **desig nlagen**, **marknadsföringslagen** och **konkurrenslagen** och ärenden som rör internationella handelsvillkor och andra handelsrättsliga områden.

Dessutom hör domstolens **konkursenhet** mål som gäller konkurser, betalningsinställelse, tvångsreglering av skulder och skuldsanering i Storköpenhamn.

Fastighetsdomstolen (Tinglysningsretten)

[Tinglysningsretten](#) inrättades den **1 januari 2007** som fastighetsdomstol med hela Danmark som geografiskt behörighetsområde.

Tinglysningsretten tar stegvis över fastighetsregistreringen från distriktsdomstolarna. Fastighetsdomstolen kommer att ha hand om **registrering av lagfarter**, **inteckningar** och **andra avgifter**, **äktenskapsförord** m.m.

Fastighetsdomstolen avgör i tvister som uppkommer i samband med registrering. Domstolens avgöranden kan överklagas till Vestre Landsret.

Särskilda klagomålsdomstolen (Den Særlige Klageret)

Särskilda klagomålsdomstolen har hand om **disciplinförfaranden mot domare** och **annan domstolspersonal**, även vid Färöiska domstolen, Grönländska domstolen och Prövningstillståndsnämnden (Procesbevillingsnævnet). Dessutom kan Särskilda klagomålsdomstolen besluta om återupptagande av brottmål och jävsförklara försvaret i brottmål.

Särskilda klagomålsdomstolen består av en domare från högsta domstolen, en domare från en landsret, en domare från en distriktsdomstol, en advokat och en advokat med vetenskaplig expertkompetens.

Förvaltningsdomstolar

Det danska rättsväsendet saknar förvaltningsdomstolar.

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 07/08/2019

Specialdomstolar - Tyskland

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [de](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Här hittar du information om hur specialdomstolarna i Tyskland är organiserade.

Specialdomstolar

Arbetsdomstolar

Arbetsdomstolar prövar huvudsakligen arbetsrättsliga tvister om avtalsförhållanden mellan anställda och arbetsgivare (enskild arbetsrätt). De handhar även tvister mellan parterna i kollektivavtal, t.ex. fackföreningar och arbetsgivarföreningar (kollektiv arbetsrätt), och mellan arbetsgivare och arbetsnämnder (*Betriebsrat*).

Arbetsdomstolarna (på delstatsnivå) är domstolar i första instans. Vid prövning av mål (i s.k. kammare) består domstolen av en yrkesdomare och två lekmannadomare, varav en företräder arbetstagarsidan och den andra arbetsgivarsidan. Vissa beslut utanför den muntliga förhandlingen fattas av ordföranden utan medverkan från lekmannadomarna.

De högre arbetsdomstolarna (också på delstatsnivå) prövar överklaganden av arbetsdomstolarnas avgöranden. Även här är kammaren sammansatt av en yrkesdomare och två lekmannadomare, varav en företräder arbetstagarsidan och en arbetsgivarsidan.

Avgöranden i sista instans meddelas av den [federala arbetsdomstolen](#) (*Bundesarbeitsgericht*). Den är domför med en ordförande, ytterligare två yrkesdomare samt två lekmannadomare, varav en företräder arbetstagarsidan och en arbetsgivarsidan.

Förvaltningsdomstolar

Tre olika grenar av domstolsväsendet har ansvar för att pröva förvaltningsbeslut: den allmänna förvaltningsdomstolen, socialdomstolarna och skattedomstolarna. En viktig egenskap hos de allmänna förvaltningsdomstolarna är att de tillämpar ex officio-principen ("på ämbetets vägnar"). Detta innebär att domstolarna ska utreda sakfrågor i mål på eget initiativ (dvs. inte bara på begäran av en part och utan att vara bundna av beviskrav). De är skyldiga att pröva om sakfrågor i beslut som påverkar allmänintresset är korrekta.

Allmänna förvaltningsdomstolar

De allmänna förvaltningsdomstolarna har tre instanser.

1. I första instans finns de regionala förvaltningsdomstolarna (*Verwaltungsgerichte*).
2. Andra instans är de högre förvaltningsdomstolarna för varje delstat (som kallas *Oberverwaltungsgericht* eller *Verwaltungsgerichtshof*).
3. Som högsta instans fungerar den [federala förvaltningsdomstolen](#) (*Bundesverwaltungsgericht*).

De regionala förvaltningsdomstolarna är ofta förstainstansdomstolar. De högre förvaltningsdomstolarna är främst besvärinstanser, som prövar rättsliga aspekter och sakfrågor i beslut av förstainstansdomstolar. Med mycket få undantag är den federala förvaltningsdomstolen en besvärinstans som endast granskar lagprövningstalan (revision).

Den allmänna domsrätten i förvaltningsfrågor omfattar i princip alla tvister mellan förvaltningar och privatpersoner om korrekt tillämpning av förvaltningslagar och bestämmelser. De allmänna domstolarna blir dock (istället för förvaltningsdomstolarna)

ansvariga när en part i målet är en ekonomisk förvaltning enligt civilrätten (som agerar som ett privat företag), och för alla tvister som kan uppstå med anledning av sådan verksamhet. Dessutom undantas tvister som enligt lagen ska prövas av de allmänna domstolarna, socialdomstolarna eller skattedomstolarna från den allmänna förvaltningsdomsrätten.

Inom förvaltningsrätten fattas besluten i princip av domstolar. De regionala förvaltningsdomstolarna är sammansatta av tre yrkesdomare och två lekmannadomare. De högre förvaltningsdomstolarna är vanligen sammansatta av tre yrkesdomare. Den federala förvaltningsdomstolen består av fem yrkesdomare. I de regionala förvaltningsdomstolarna kan mål dock hänskjutas till en enskild domare.

Socialdomstolar

Liksom förvaltningsdomstolarna är *socialdomstolarna* uppdelade i tre instanser med motsvarande arbetsfördelning. Förutom de regionala socialdomstolarna (*Sozialgericht*) som är förstainstansdomstolar, finns det en delstatlig finansdomstol (*Landessozialgericht*) för varje delstat, en besvärsinstans samt den [federala socialdomstolen](#) (*Bundessozialgericht*), som agerar som högsta besvärsinstans vid lagprövningstalan (*Revision*).

De sociala domstolarna är främst ansvariga för att döma i tvister om socialförsäkringsfrågor (pensioner, olycks- och sjukförsäkringar och försäkringar för konvalescentvård), arbetslöshetsförsäkringar och socialbidrag. Även inom den sociala domsrätten fattas besluten i princip av domstolar. En socialdomstol är sammansatt av en yrkesdomare och två lekmannadomare. De delstatliga socialdomstolarna och den federala socialdomstolen består av tre yrkesdomare och två lekmannadomare.

Skattedomstolar

På skatteområdet finns skattedomstolar i första instans och den federala skattedomstolen ([Bundesfinanzhof](#)), som agerar som högsta besvärsinstans och endast behandlar lagprövningstalan. Skattedomstolarnas behörighet omfattar främst tvister om uppbörd, skatter och tullar på federal nivå. Skattedomstolarna är sammansatta av tre yrkesdomare och två lekmannadomare och den federala skattedomstolen består av fem yrkesdomare. Mål kan hänskjutas till en ensamdomare i skattedomstolarna.

Övriga specialdomstolar

Den federala författningsdomstolen (*Bundesverfassungsgericht*)

Den [federala författningsdomstolen](#) prövar författningsfrågor på federal nivå. Domstolen fattar sina beslut endast utifrån grundlagen (*Grundgesetz*). De allra flesta målen i den federala författningsdomstolen är klagomål om tillämpningen av grundlagen. De inges av medborgare som hävdar att deras grundläggande rättigheter har blivit åsidosatta genom en dom, ett myndighetsbeslut eller lagstiftning. Författningsbesvär medges i regel endast när alla andra tillgängliga rättsmedel har uttömts (t. ex. när överklagande till högsta instans redan har gjorts, men också när författningsbesvär undantagsvis kan anföras direkt mot en lag).

Det finns flera andra typer av förfaranden. Det kan särskilt handla om abstrakt och konkret rättslig prövning av om lagar och förfaranden är grundlagsenliga och förfaranden för att kontrollera om federala grundlagsinstitutioner har respekterat gränserna för sin behörighet. Vissa beslut av den federala författningsdomstolen kan få rättslig verkan. Domstolen består av två avdelningar, som var och en består av åtta domare. Domstolen beslutar i kamrar, som var och en består av tre domare, eller av en avdelning, oftast utan muntliga förhandlingar.

Delstaternas författningsdomstolar (*Landesverfassungsgerichte/Staatsgerichtshöfe*)

Landesverfassungsgerichte eller *Staatsgerichtshöfe* är författningsdomstolar på delstatsnivå. De prövar huvudsakligen tvister som rör författningsfrågor enligt delstatslagstiftningen (*Landesrecht*), som också styr inrättandet och förvaltningen av samt behörigheten för dessa domstolar.

Länkar

[Federala arbetsdomstolen](#)

[Federala förvaltningsdomstolen](#)

[Federala socialdomstolen](#)

[Federala skattedomstolen](#)

[Federala författningsdomstolen](#)

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 29/08/2019

Specialdomstolar - Estland

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [et](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Det här avsnittet innehåller information om förvaltningsdomstolar och specialdomstolar i det estniska domstolsväsendet.

Specialdomstolar

Enligt den estniska författningen kan specialdomstolar med särskild behörighet inrättas genom lag. Det är förbjudet att inrätta undantagsdomstolar.

I Estland finns det inga specialdomstolar.

Författningsdomstol

Högsta domstolen (*Riigikohus*) fungerar både som högsta domstolsinstans och som författningsdomstol.

Som författningsdomstol har högsta domstolen följande uppgifter:

- Kontrollera att generellt tillämplig lagstiftning eller ett beslut att inte utfärda ett lagstiftningsinstrument med allmän tillämpning överensstämmer med författningen.
- Kontrollera om internationella avtal är förenliga med författningen.
- Pröva framställningar om förhandsavgörande om tolkningen av författningen i förhållande till EU-rätten.
- Pröva framställningar om och klagomål mot resolutioner från parlamentet (*Riigikogu*), parlamentets presidium och republikens president.
- Pröva framställningar om att förklara en ledamot av parlamentet, republikens president, justitiekanslern eller riksrevisorn oförmögen att utföra sina skyldigheter.
- Pröva framställningar om att upphäva behörigheten för en ledamot av parlamentet.
- Beslut om godkännande av att bemyndiga parlamentets talman, när denna fungerar som republikens president, att utlysa extraordinära val till parlamentet eller vägra att kungöra en lag.
- Pröva framställningar om att avsluta ett politiskt partis verksamhet.
- Pröva klagomål och protester mot beslut och handlingar i valnämnder.

Enskilda personer kan inte begära prövning av lagars m.m. förenlighet med författningen.

Kontaktuppgifter till högsta domstolen finns på [dess webbplats](#).

Lagars förenlighet med författningen regleras av [lagen om författningsprövning](#) (*Põhiseaduslikkuse järelevalve kohtumenetluse seadus*).

Förvaltningsdomstolar

Förvaltningsdomstolarna (*halduskohus*) är **första instans** i förvaltningsmål. De agerar som oberoende rättsliga myndigheter endast i första instans.

Regionsdomstolarna (*ringkonnakohus*) fungerar som överinstans i förvaltningsmål och prövar överklaganden av domar och beslut från förvaltningsdomstolarna.

Regler om förvaltningsdomstolarnas behörighet, om förfaranden för att väcka talan vid en förvaltningsdomstol och om rättegången i förvaltningsmål återfinns i [förvaltningsprocesslagen](#) (*halduskohtumenetluse seadustik*).

Förvaltningsdomstolar

Det finns två förvaltningsdomstolar i Estland: Tallinns förvaltningsdomstol (*Tallinna Halduskohus*) och Tartu förvaltningsdomstol (*Tartu Halduskohus*).

Förvaltningsdomstolarna är indelade i lokala domstolsavdelningar.

Tallinns förvaltningsdomstol är indelad i två lokala domstolsavdelningar:

- Tallinns lokala domstolsavdelning
- Pärnu lokala domstolsavdelning

Tartu förvaltningsdomstol är indelad i två lokala domstolsavdelningar:

- Tartu lokala domstolsavdelning
- Jõhvi lokala domstolsavdelning

Regionsdomstolar

Det finns två regionsdomstolar som fungerar som överinstans i förvaltningsmål:

- Tallinns regionsdomstol (*Tallinna Ringkonnakohus*)
- Tartu regionsdomstol (*Tartu Ringkonnakohus*)

Kontaktuppgifter för domstolarna finns på justitieministeriets webbplats, [↗ avsnittet om domstolar](#).

Tillgången till kontaktuppgifterna är **gratis**.

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 08/08/2018

Specialdomstolar - Irland

I det här avsnittet hittar du information om specialdomstolarna i Irland i förhållande till domstolsväsendet i allmänhet. Se de sidor som behandlar [rättsystemets uppbyggnad](#) och [allmänna domstolar](#) för allmän information om domstolar.

Specialdomstolar

Småmålsdomstolen

Småmålsförfaranden är ett billigt och informellt sätt att avgöra konsumenttvister utan att någon av parterna behöver ha ett juridiskt ombud. Småmålsdomstolen (Small Claims Court) utövar sin verksamhet inom distriktsdomstolen (District Court). Detta förfarande är avsett för krav på högst 2 000 euro när en konsument köper varor eller tjänster, drabbas av mindre saksador eller vill ha tillbaka en deponerad hyra. Ingen domstolsförhandling krävs för obestridda fordringar. Om fordran är omtvistad och en överenskommelse inte kan nås genom förlikning, ska fallet prövas inför en domare vid distriktsdomstolen. Den domen kan i sin tur överklagas till grevskapsdomstolen (Circuit Court).

Handelsdomstolen

Handelsdomstolen (Commercial Court) är i praktiken en specialiserad avdelning vid High Court. En av handelsdomstolens viktigaste egenskaper är att den kan hantera mål snabbt. Av den anledningen har handelsdomstolen egna förfaranden som är utformade för att påskynda hanteringen av mål i domstolens målförteckning. Dessa förfaranden regleras av [↗ Order 63A of the Rules of the Superior Courts](#).

Domstolen behandlar ärenden som klassificeras som kommersiella förfaranden enligt Order 63A.r1. Dessa omfattar tvister som rör bolagsrätt, insolvensrätt, immaterialrätt, byggbranschen, förvaltningsrätt och statsrätt. För att ett mål ska tas upp i handelsdomstolen enligt Order 63A.r1.a måste fordran eller motfordran uppgå till minst 1 000 000 euro. Det finns ingen beloppsgräns för mål som tas upp enligt regel 1b, enligt vilken bedömningen överlämnas till domaren vid handelsdomstolen.

Domstolen för ärenden som rör narkotikabehandling

DTC (Drug Treatment Court Programme) verkar inom distriktsdomstolen. Programmet erbjuder narkotikamissbrukare som dömts för brott som inte är våldsbrott att komma ur en ond cirkel av narkotika, brott och fängelsevistelser. Lämpliga kandidater bedöms utifrån sin motivation att delta i programmet.

Andra domstolar

Ett antal specialdomstolar prövar överklaganden av skatteärenden, sociala rättigheter, fordringar enligt lagstiftningen om jämlikhet, immigrationsansökningar, stadsplanering och sysselsättningsfrågor. Dessa domstolar leds inte av domare, utan av kvalificerade specialister vars beslut kan överklagas eller bli föremål för ändring av Circuit Court eller High Court.

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 18/11/2019

Specialdomstolar - Grekland

Här hittar du information om hur specialdomstolarna i Grekland är organiserade.

Högsta förvaltningsrätten (Simvoulio tis Epikratias)

Enligt artikel 95 i författningen är detta landets **högsta förvaltningsdomstol** och den sammanträder i **plenum** eller i **avdelningar**. Plenum består av huvuddomaren, minst tio rådsmedlemmar, två biträdande rådsmedlemmar och ett domstolsbiträde.

Det finns sex **avdelningar**: I, II, III, IV, V och VI.

De första fyra avdelningarna (I, II, III och IV) ansvarar för domstolens dömande verksamhet och deras sammanträden är offentliga. Vid sammanträdena medverkar avdelningens ordförande (domstolens vice ordförande), två **rådsmedlemmar**, två biträdande rådsmedlemmar och ett **domstolsbiträde** (sammanlagt fem ledamöter).

Varje avdelning kan även sammanträda i en panel med sju ledamöter, då ytterligare två rådsmedlemmar medverkar. Detta sker endast i ärenden som domstolens ordförande redan tidigare har lagt fram för en sjuledamöterspanel, eller i mål som en femledamöterspanel hänskjutit till domstolen.

Avdelning V ansvarar för att behandla dekret och utövar disciplinära befogenheter. Den består av en ordförande (domstolens vice ordförande), minst en rådsmedlem, en biträdande rådsmedlem (som har utslagsröst när denne utövar sina befogenheter) och ett domstolsbiträde.

Avdelning VI är behörig att granska domslut som rör lagen om uppbörd av statsinkomster och för skadeståndsanspråk i tvister av förvaltningsrättslig natur. Avdelningen har samma sammansättning som de första fyra avdelningarna.

Högsta förvaltningsdomstolens huvudsakliga **uppgifter** anges i **artikel 95.1 i författningen** och utförs enligt lag.

Den har särskilt följande befogenheter:

- Efter ansökan kan den ogiltigförklara bindande, verkställbara myndighetsbeslut med hänvisning till maktmissbruk eller lagöverträdelse från myndigheternas sida.
- Efter ansökan kan den pröva överklaganden av förvaltningsunderrätters slutliga avgöranden.
- Prövning av förvaltningsrättsliga tvister som hänskjuts till domstolen enligt författning och annan lagstiftning.
- Behandling av alla dekret av lagstiftningsnatur.

Förvaltningar måste rätta sig efter domstolens ogiltigförklaringar. Om så inte sker, står de till svars inför behöriga organ enligt lag.

Revisionsrätten

Enligt artikel 98 i författningen är revisionsrätten en **högsta domstol** med dubbla funktioner. Den har alltså både **juridiska och administrativa uppgifter**. Den bibehåller dock sin karaktär av rättsligt organ när den utövar sina administrativa befogenheter.

Revisionsdomstolens sammansättning motsvarar högsta förvaltningsdomstolens. Revisionsrätten sammanträder i **plenum**, i **tre avdelningar** och **underavdelningar**.

Den har följande **huvuduppgifter**:

- **Kontrollera** statens, lokala myndigheters och andra organs **utgifter**.
- **Kontrollera kontrakt** av stort ekonomiskt värde, när ett statligt organ eller en jämförbar person är avtalspart.
- **Kontrollera** statens, lokala myndigheters och andra organs **räkenskaper och balansräkning**.
- **Yttra sig** om lagförslag på pensionsområdet eller godkännande av pensionsinstitut.
- **Sammanställa och lämna** en rapport till parlamentet om statens räkenskaper och balansräkning.
- **Pröva tvister** om beviljande av pensionsförmåner.
- Pröva mål om statsanställdas eller militärpersonals **ansvarsskyldigheter** när det gäller skador som orsakats staten antingen avsiktligt eller genom oaktsamhet.

Högsta förvaltningsrätten har inte juridisk befogenhet över revisionsrättens domar.

Andra specialdomstolar

Krigsrätten samt marinens och flygvapnets domstolar

Dessa domstolar är **specialdomstolar i brottmål**. Alla lagöverträdelser som begås av militär personal i armén, marinen eller flygvapnet är (utan undantag) underställda militärdomstolarnas prövning.

Högsta specialdomstolen

Högsta specialdomstolen är en [☞ specialdomstol](#) som liknar en författningsdomstol i så måtto att de tvister som hör till domstolens behörighetsområde rör författningsfrågor. Enligt artikel 100 i [☞ författningen](#) har den särskild behörighet att avgöra parlamentsvals giltighet, avsätta [☞ parlamentsledamöter](#) samt lösa konflikter mellan landets tre högsta domstolar. Domstolens avgöranden är slutliga och kan alltså inte bestridas [☞ med rättsliga medel](#).

Domstolen består av högsta förvaltningsdomstolens ordförande, högsta domstolens ordförande, revisionsrättens ordförande, fyra rådsmedlemmar från högsta förvaltningsdomstolen och fyra från högsta domstolen (som utses genom lottdragning vartannat år).

Domstolen leds av **den ordförande för högsta förvaltningsdomstolen eller högsta domstolen som är äldst i tjänst**. När domstolen prövar mål för lösandet av konflikter och tvister av författningsrättslig natur eller tolkningen av formella lagbestämmelser, sitter även två fast anställda juridikprofessorer från grekiska universitet med i domstolen.

Specialdomstol som prövar mål om felaktiga och lagstridiga domar

Denna domstol anges i **artikel 99 i författningen** och lag 693/1977 och prövar mål om felaktiga och lagstridiga domar. Den består av ordföranden för högsta förvaltningsdomstolen, som också fungerar som ordförande. Dessutom ingår en rådsmedlem från den domstolen, en rådsmedlem från högsta domstolen, en rådsmedlem från revisionsrätten, två fast anställda juridikprofessorer från grekiska universitet samt två advokater (medlemmar i advokaternas högsta disciplinnämnd vilka utses genom lottdragning).

Specialdomstol för ministrars ansvarsskyldigheter

Denna domstol anges i **artikel 86 i författningen**.

I varje ärende består den av **sex medlemmar från högsta förvaltningsdomstolen** och **sju från högsta domstolen**, som **parlamentets ordförande** utser genom lottdragning efter inledandet av ett rättsligt förfarande. **Domstolsförhandlingarna har formen av** offentliga sammanträden i parlamentet och leds av ledamöterna vid de två ovannämnda högsta domstolarna. Dessa måste ha utsetts eller befordrats till sina befattningar, innan parlamentet överlämnade det rättsliga ärendet. Domstolen leds av den som är högst i rang av ledamöterna från högsta domstolen som utsetts genom lottdragning. Om fler än en ledamot har samma rang, leds domstolen av den äldsta av dem. En **ledamot av åklagarmyndigheten vid högsta domstolen** agerar som allmän åklagare och utses liksom sin ersättare genom lottdragning.

Domstolen är behörig att pröva lagöverträdelser som regeringens ministrar eller biträdande ministrar begått i samband med sin tjänsteutövning. En rättegång förutsätter att parlamentet har väckt åtal vid denna domstol.

Specialdomstol som behandlar tvister om domares ersättningar

Denna domstol anges i **artikel 88 i författningen**.

Den består av ledamöterna i den specialdomstol som anges i **artikel 99 i författningen**, biträdda av ytterligare en fast anställd professor och ytterligare en domare.

Domstolen är behörig i **tvister om domares ersättningar (av alla slag)** och pensioner, om avgörandet av de berörda juridiska frågorna kan påverka lön, pension eller beskattning för ett större antal personer.

Rättsdatabaser

1. På webbplatsen för [högsta förvaltningsdomstolen](#) finns fler än 250 000 beslut.

Tillgången till databasen är **gratis**.

2. De viktigaste **förvaltningsunderrätternas webbplatser** är följande:

- [Förvaltningsunderrätten i Aten](#)
- [Förvaltningsunderrätten i Thessaloniki](#)
- [Förvaltningsunderrätten i Pireus](#)
- [Förvaltningsunderrätten i Patras](#)
- [Förvaltningsunderrätten i Heraklion](#)
- [Förvaltningsunderrätten i Larisa](#)
- [Förvaltningsunderrätten i Alexandroupoli](#)
- [Förvaltningsunderrätten i Serres](#)
- [Förvaltningsunderrätten i Komotini](#)
- [Förvaltningsunderrätten i Kavala](#)
- [Förvaltningsunderrätten i Chania](#)
- [Förvaltningsunderrätten i Ioannina](#)

På webbplatsen för [förvaltningsunderrätten i Aten](#) erbjuds följande tjänster:

- Sökningar i rättspraxis
- Bulletiner om rättspraxis

Följande tjänster förbereds:

- Utfärdande av intyg
- Uppföljning av pågående mål
- Registrering av juridiska dokument

På alla övriga domstolars webbplatser erbjuds följande tjänster:

- Elektronisk begäran om intyg
- Uppföljning av pågående mål

På nämnda webbplatser finns även information om domstolens behörighet, historia, arbetssätt, organisationsschema, tjänstgörande domare etc.

Tillgången till databasen är generellt sett gratis. Emellertid är tillgången till rättsdatabasen förbehållen domare och kräver att användaren har särskild mjukvara och identitetskod.

3. De viktigaste **högre förvaltningsdomstolarnas** webbplatser är följande:

- [Högre förvaltningsdomstolen i Aten](#)
- [Högre förvaltningsdomstolen i Thessaloniki](#)

Följande tjänster erbjuds:

- Dagliga scheman för förhandlingar

- Elektronisk begäran om intyg
- Uppföljning av pågående mål

Tillgången till databasen är generellt sett gratis. Emellertid är tillgången till rättsdatabasen förbehållen domare och kräver att användaren har särskild mjukvara och identitetskod.

Länkar:

[Högsta förvaltningsrätten](#)

[Revisionsrätten](#)

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 25/06/2018

Specialdomstolar - Spanien

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [es](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

I artikel 117 i 1978 års spanska konstitution anges det att domstolarnas organisation och verksamhet bygger på principen om ett enhetligt domstolväsende.

De allmänna domstolarna i Spanien handlägger fem huvudtyper av mål: tvistemål, brottmål, förvaltningsmål, arbetsrättsliga mål och militära mål.

I Spanien finns det inga specialdomstolar, men bland de domstolar som dömer i ovannämnda måltyper har det inrättats domstolar som är specialiserade på olika områden. Exempel på det är kvinnovåldsdomstolar, kriminalvårdsdomstolar och ungdomsdomstolar. De är allmänna domstolar som är specialiserade på något område.

Specialiserade domstolar

Enligt domstolslagen (Ley Orgánica del Poder Judicial) finns följande specialiserade domstolar:

HANDELSDOMSTOLAR

Handelsdomstolarna inrättades den 1 september 2004. De är specialiserade domstolar som räknas till tvistemålsdomstolarna.

LOKAL BEHÖRIGHET

Normalt finns en eller flera handelsdomstolar (Juzgados Mercantiles) i varje provins. Deras lokala behörighet omfattar hela provinsen och de har sitt säte i provinshuvudstaden.

Handelsdomstolar får även inrättas på andra orter än i provinshuvudstäderna om det är påkallat med hänsyn till befolkningsstruktur, förekomst av industriella centra och handelscentra och befintlig näringsverksamhet. Domstolens lokala behörighet ska då preciseras.

Det får inrättas handelsdomstolar med lokal behörighet i två eller flera provinser inom samma autonoma region.

SAKLIG BEHÖRIGHET

Handelsdomstolarna prövar tvister inom **konkursrättens område**, i enlighet med bestämmelserna i konkurslagstiftningen.

Handelsdomstolarna prövar även tvister rörande bland annat illojal konkurrens, industriella rättigheter, immateriella rättigheter och reklam, samt tvister med anknytning till lagstiftningen om bolag och kooperativ.

Handelsdomstolarna får **erkänna och verkställa utländska domar och andra domstolsavgöranden och skiljedomar** som faller inom ramen för deras behörighetsområde, om denna behörighet inte tillkommer andra domstolar enligt gällande fördrag eller andra internationella överenskommelser.

ÖVERKLAGANDEN

Avgöranden som har meddelats av handelsdomstolen i första instans får överklagas till provinsdomstolen i de fall som lagen föreskriver, dock inte beslut i konkursmål som rör arbetsrättsliga frågor. Dessa ska prövas av den eller de avdelningar vid provinsdomstolarna som särskilt har specialiserat sig på detta, i enlighet med bestämmelserna i artikel 98 i domstolslagen (Ley Orgánica del Poder Judicial).

Övriga överklaganden som regleras i domstolslagen får göras i de fall som anges i denna lag.

DOMSTOLAR FÖR TVISTER OM GEMENSKAPSVARUMÄRKEN

Domstolarna för tvister om gemenskapsvarumärken (Juzgados de Marca Comunitaria) utgörs av handelsdomstolarna i Alicante som prövar tvister i första instans. Dessa äger ensamma pröva alla tvister som rör rådets förordning (EG) nr 40/94 av den 20 december 1993 om gemenskapsvarumärken och rådets förordning (EG) nr 6/2002 av den 12 december 2001 om gemenskapsformgivning.

Dessa domstolars lokala behörighet omfattar då hela landet.

De tillhör tvistemålsdomstolarna.

Den eller de avdelningar vid provinsdomstolen i Alicante som specialiserar sig på detta område ska dessutom i andra instans med ensamrätt pröva sådana överklaganden som avses i artikel 101 i rådets förordning (EG) nr 40/94 av den 20 december 1993 om gemenskapsvarumärken och rådets förordning (EG) nr 6/2002 av den 12 december 2001 om gemenskapsformgivning. Deras lokala behörighet omfattar då hela landet och de benämns då gemenskapsvarumärkesdomstolar (Tribunales de Marca Comunitaria).

KRIMINALVÅRDSDOMSTOLAR

Kriminalvårdsdomstolarna (Juzgados de Vigilancia Penitenciaria) har de domstolsfunktioner som föreskrivs i allmänna kriminalvårdslagen (Ley General Penitenciaria) beträffande verkställande av fängelsestraff och tvångsmedel, domstolsprövning av kriminalvårdsmyndigheternas bestämmanderätt i disciplinfrågor, skydd för de rättigheter och förmåner som tillkommer den som är intagen på kriminalvårdsanstalt samt övriga områden som föreskrivs i lagen. De ingår i brottmålsdomstolarnas organisation.

LOKAL BEHÖRIGHET

Det ska inom ramen för brottmålsdomstolarnas organisation finnas en eller flera kriminalvårdsdomstolar i varje provins.

I staden Madrid ska finnas en eller flera centrala kriminalvårdsdomstolar (Juzgados Centrales de Vigilancia Penitenciaria) vilkas behörighet omfattar hela Spanien.

SAKLIG BEHÖRIGHET

Kriminalvårdsdomstolarna (Juzgados de Vigilancia Penitenciaria) har de domstolsfunktioner som föreskrivs i allmänna kriminalvårdslagen (Ley General Penitenciaria) beträffande verkställande av fängelsestraff och tvångsmedel, domstolsprövning av kriminalvårdsmyndigheternas bestämmanderätt i disciplinfrågor, skydd för de rättigheter och förmåner som tillkommer den som är intagen på kriminalvårdsanstalt samt övriga områden som föreskrivs i lagen.

ÖVERKLAGANDEN

Provinsdomstolen får i de fall som lagen föreskriver pröva överklaganden av avgöranden som har meddelats av kriminalvårdsdomstolarna i provinsen.

Övriga överklaganden som regleras i domstolslagen får göras i de fall som anges i denna lag.

UNGDOMSDOMSTOLAR

LOKAL BEHÖRIGHET

En eller flera ungdomsdomstolar (Juzgados de Menores) ska finnas i varje provins. Deras lokala behörighet omfattar hela provinsen och de har sitt säte i provinshuvudstaden.

I staden Madrid ska finnas en Central ungdomsdomstol (Juzgado Central de Menores) vars lokala behörighet omfattar hela Spanien. Den prövar mål enligt den lagstiftning som reglerar underårigas straffrättsliga ansvar.

SAKLIG BEHÖRIGHET

Ungdomsdomstolarna är behöriga att pröva brott som har begåtts av personer som är äldre än 14 år men yngre än 18.

Ungdomsdomstolarna ska ha de funktioner som lagen föreskriver beträffande underåriga som har begått gärningar som enligt lag är att betrakta som brott samt de andra funktioner beträffande underåriga som lagen föreskriver.

ÖVERKLAGANDEN

Provsdomstolen får i de fall som lagen föreskriver pröva de överklaganden av avgöranden som har meddelats av ungdomsdomstolarna i provinsen.

Övriga överklaganden som regleras i domstolslagen får göras i de fall som anges i denna lag.

KVINNOVÅLDSDOMSTOLAR

LOKAL BEHÖRIGHET

En eller flera kvinnovåldsdomstolar (Juzgados de Violencia sobre la Mujer) ska finnas i varje domkrets. De ska ha sitt säte i domkretsens huvudort och deras lokala behörighet omfattar hela domkretsen. De ska namnges efter den kommun där de har sitt säte.

I de domkretsar där det bara finns en förstainstans- och förundersökningsdomstol ska denna domstol pröva de mål som faller inom kvinnovåldsdomstolarnas behörighet.

Dessa domstolar ingår i brottmålsdomstolarnas organisation.

SAKLIG BEHÖRIGHET

Inom det straffrättsliga området får kvinnovåldsdomstolarna med tillämpning av de förfaranden och rättsmedel som föreskrivs i straffprocesslagen (Ley de Enjuiciamiento Criminal) bland annat handlägga följande typer av ärenden och mål:

- Förundersökningar avseende brott enligt de kapitel i brottsbalken (Código Penal) som rör mord, abort, misshandel, misshandel av foster, brott mot frihet, brott mot den personliga integriteten, sexualbrott och andra brott som förövats genom våld eller hot om våld och som riktats mot gärningsmannens nuvarande eller tidigare hustru eller mot en kvinna som denne har eller har haft ett motsvarande förhållande med, även om de inte har levt tillsammans, samt förundersökningar avseende brott mot egna eller hustruns eller sambons barn, eller mot barn eller omyndiga som gärningsmannen lever tillsammans med eller som står under hustruns eller sambons vård eller tillsyn, om det samtidigt har utövats ett könsrelaterat våld.
- Förundersökningar avseende brott mot familjerättigheter och skyldigheter, om den som brottet riktar sig mot tillhör någon av de kategorier som anges i föregående punkt.
- Beslut om skydd av brottsoffer, med förbehåll för den behörighet som tillkommer jourdomstolen (Juez de Guardia).

Inom det civilrättsliga området får kvinnovåldsdomstolarna med tillämpning av de förfaranden och rättsmedel som föreskrivs i civilprocesslagen (Ley de Enjuiciamiento Civil) bland annat handlägga följande typer av ärenden och mål:

- Mål om släktskap, moderskap och faderskap.
- Mål om ogiltigförklaring av äktenskap, hemskillnad och äktenskapsskillnad.
- Mål om förhållanden mellan föräldrar och barn.
- Mål om behov av samtycke vid adoption.

Kvinnovåldsdomstolarna har exklusiv behörighet inom det civilrättsliga området när samtliga följande villkor är uppfyllda:

- Att tvistemålet rör något av de områden som anges i föregående avsnitt.
- Att någon av parterna i tvistemålet har utsatts för könsrelaterat våld.
- Att någon av parterna i tvistemålet har medverkat i utövandet av det könsrelaterade våldet som gärningsman, anstiftare eller medhjälpare.
- Att det vid kvinnovåldsdomstolen har väckts straffrättslig talan om brott till följd av att våld har utövats mot kvinnan, eller att besöksförbud har meddelats med avseende på en person som har utsatts för könsrelaterat våld.

Om domstolen finner att de handlingar som har kommit till domstolens kännedom uppenbart inte är uttryck för könsrelaterat våld, får domstolen avvisa talan och hänskjuta den till behörig domstol.

Medling är inte tillåtet i något av dessa fall.

ÖVERKLAGANDEN

Provsdomstolen får i de fall som lagen föreskriver pröva överklaganden av avgöranden som har meddelats av kvinnovåldsdomstolarna i provinsen.

Övriga överklaganden som regleras i domstolslagen får göras i de fall som anges i denna lag.

SÄRSKILDA ORGAN SOM HAR INRÄTTATS GENOM BESLUT AV DOMSTOLARNAS ALLMÄNNA RÅD

Att det finns specialiserade domstolar i Spanien strider inte mot principen om ett enhetligt domstolväsende. De utgör en del av de allmänna domstolarna som handlägger de fem målkategorierna. Det finns specialiserade domstolar som har inrättats med direkt stöd i domstolslagen (Ley Orgánica del Poder Judicial), exempelvis handelsdomstolar, ungdomsdomstolar och kvinnovåldsdomstolar. Det finns även domstolar som har inrättats till följd av en specialisering som Domstolarnas allmänna råd (Consejo General del Poder Judicial) har gjort med stöd av artikel 98 i domstolslagen, exempelvis familjedomstolar (Juzgados de Familia), utmättningsdomstolar (Juzgados de Ejecución Hipotecaria) och utsökningsdomstolar (Juzgados de Ejecutorias).

Andra specialiserade domstolar

I artikel 117 i 1978 års spanska konstitution anges det att domstolarnas organisation och verksamhet bygger på principen om ett enhetligt domstolväsende.

Denna princip tar sig uttryck i att det bara finns ett enda domstolväsende med en enda domarkår som utgör de allmänna domstolarna.

Enligt konstitutionen får det emellertid förekomma specialiserade domstolar. Dessa är helt självständiga och opartiska organ som är underkastade lagens föreskrifter.

Det rör sig om följande domstolar:

KONSTITUTIONSDOMSTOLEN

Den spanska konstitutionsdomstolen (Tribunal Constitucional) tillhör inte de allmänna domstolarna, men den är ändå att betrakta som en domstol i enlighet med artikel 159 i 1978 års spanska konstitution.

Konstitutionsdomstolen är den högsta uttolkaren av konstitutionen. Den är oberoende och unik i sitt slag och dess lokala behörighet omfattar hela landet.

SAMMANSÄTTNING

Konstitutionsdomstolen består av tolv domare som har utnämnts av kungen. Av dessa har fyra utnämnts på förslag av parlamentets andra kammare, med tre femtedels majoritet bland dess ledamöter. Fyra har utsetts på förslag av parlamentets första kammare, med samma majoritet. Två har utnämnts på förslag av regeringen och två på förslag av Domstolarnas allmänna råd (Consejo General del Poder Judicial). Bland dessa utses en ordförande och en vice ordförande.

SAKLIG BEHÖRIGHET

Konstitutionsdomstolen får döma i de fall och på det vis som lagen föreskriver, däribland:

- Talan om författningsstridighet beträffande lagar, föreskrifter och författningar med ställning som lag.
- Talan om kränkning av sådana allmänna rättigheter och friheter som föreskrivs i artikel 53.2 i konstitutionen.
- Konstitutionella behörighetstvister mellan staten och de autonoma regionerna eller mellan autonoma regioner.
- Tvister mellan statens konstitutionella organ.
- Prövning av internationella överenskommelsers författningenlighet.

Mer information finns på: [📄 Konstitutionsdomstolen](#)

REVISIONSDOMSTOLEN

Revisionsdomstolen (Tribunal de Cuentas) är det högsta kontrollorganet över statens och den offentliga sektorns finanser och ekonomiska förvaltning.

Revisionsdomstolen har en egen jurisdiktion men tillhör organisatoriskt den lagstiftande makten och sorterar direkt under parlamentet.

SAMMANSÄTTNING

Revisionsdomstolen har tolvledamöter som benämns revisionsråd (Consejeros de Cuentas), av vilka sex utses av parlamentets andra kammare och sex av dess första kammare. De omfattas precis som domare av principerna om oberoende, oavsättlighet och intressekonflikter.

FUNKTIONER

Revisionsdomstolen har två funktioner:

- Kontrollfunktionen, som karaktäriseras av att den är intern, fortlöpande och sker i efterhand. Den innebär att Revisionsdomstolen ska kontrollera om den offentliga sektorn tillämpar principerna om laglighet, effektivitet och ekonomi i sin ekonomiska och finansiella verksamhet.
- Den dömande funktionen innebär att pröva det redovisningsansvar som åligger den som har till uppgift att förvalta allmänna tillgångar, medel och tillhörigheter, och syftar till att erhålla ersättning för allmänna medel som har förskingrats, för vilka felaktiga, ofullständiga eller inga underlag finns, eller som har skadats av andra orsaker eller förfaranden.

Mer information finns på: [Revisionsdomstolen](#).

SEDVANERÄTTSDOMSTOLAR

Enligt artikel 125 i konstitutionen är sedvanedomstolarna ett sätt för allmänheten att bli delaktig i rättskipningen.

Enligt artikel 19 i domstolslagen (Ley Orgánica del Poder Judicial) är Vattendomstolen i Vega de Valencia (Tribunal de las Aguas de la Vega Valencia) och Godmansrådet i Murcia (Consejo de Hombres Buenos de Murcia) sedvanerättsdomstolar.

VATTENDOMSTOLEN I VEGA DE VALENCIA

Denna domstol har lokal behörighet i Valencia.

Den består av åtta lekmän som väljs i demokratisk ordning av bönderna i Huerta Valenciana. Dess uppgift är att på ett rättvist sätt fördela vattenresurserna mellan dem som äger jordbruksmark i området, lösa tvister som uppkommer mellan bönderna samt fastställa sanktioner vid överträdelser av bevattningsföreskrifterna.

GODMANSRÅDET MURCIA

Godmansrådet (Consejo de Hombres Buenos) institutionaliserades och reglerades 1849 som det högsta rättsliga organet i Huerta de Murcia. Rådet består av en ordförande, en sekreterare och fem övriga ledamöter.

Godmansrådet håller offentliga förhandlingar varje torsdag i kommunfullmäktiges sammanträdessal och avgör alla mål samma dag eller senast i samband med nästkommande förhandling. Rådet kungör sina avgöranden i sin helhet och de beslutas med enkel majoritet. Vid lika röstetal faller ordförandens röst avgörandet. Den enda påföljd som rådet får utdöma är penningböter. Rådets avgöranden är slutliga och verkställbara.

Mer information finns på: [Godmansrådet](#).

Länkar

[DOMSTOLARNAS ALLMÄNNA RÅD I SPANIEN](#)

[KONSTITUTIONSDOMSTOLEN I SPANIEN](#)

[REVISIONSDOMSTOLEN I SPANIEN](#)

[SEDVANERÄTTSDOMSTOLAR I SPANIEN](#)

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 12/03/2019

Specialdomstolar - Frankrike

I det här avsnittet hittar du en översikt över författnings- och förvaltningsdomstolarna i Frankrike.

Författningsdomstolen (Conseil constitutionnel)

Författningsdomstolen som inrättades genom **Femte republikens konstitution** av den 4 oktober 1958, befinner sig inte högst upp i någon hierarki av allmänna domstolar eller förvaltningsdomstolar. I den bemärkelsen är Författningsdomstolen inte någon **domstol i högsta instans**.

Författningsdomstolen består av **9 ledamöter**. En tredjedel av ledamöterna byts ut vart tredje år. De utses, för **en nioårsperiod som inte kan förlängas**, av Frankrikes president respektive talmännen för parlamentets båda kamrar (senaten och nationalförsamlingen). **Före detta presidenter** är automatiskt ledamöter av Författningsdomstolen på livstid, förutom medan de har något uppdrag som inte går att förena med att vara ledamot.

Författningsdomstolens ordförande utses av presidenten bland domstolens ledamöter.

Det finns **inga ålders- eller yrkeskrav** för att bli ledamot av Författningsdomstolen. Dock är det **inte möjligt** att samtidigt vara ledamot och medlem av regeringen eller Ekonomiska och sociala rådet (Conseil économique et social), eller att inneha mandat som fördelas genom demokratiska val. Dessutom finns det regler som säger att vissa yrken inte kan kombineras med att vara ledamot av Författningsdomstolen; dessa regler är desamma som de för parlamentsledamöter.

Författningsdomstolen är en **permanent institution**, och dess arbetsrytm beror på de ärenden som den får hänskjutna till sig. Domstolen sammanträder och beslutar enbart i **plenum**. **Beslutsförehetsreglerna** säger att minst **sju domare** måste vara närvarande. Vid lika röstetal har ordföranden skiljeröst. Det finns ingen möjlighet att redovisa en avvikande mening. Diskussionerna under arbetet och plenarsammanträdena är liksom omröstningarna **inte offentliga** och **inga redogörelser för dem publiceras**.

Förfarandet är skriftligt och kontradiktoriskt. Vid valrelaterade tvister kan parterna dock kräva att bli hörda. Dessutom kan parterna eller deras representanter höras i samband med utredning av prioriterade frågor om förenlighet med konstitutionen.

Författningsdomstolens **befogenheter** kan delas in i två kategorier:

En dömande funktion som omfattar två olika slags tvister:

Twister rörande regler

Den preventiva kontrollen av förenligheten med konstitutionen är en abstrakt process som är valfri när det gäller vanliga lagar och internationella åtaganden, och obligatorisk när det gäller vissa grundläggande ("organiska") lagar och för arbetsordningarna för parlamentets kamrar. Denna kontroll sker efter parlamentets omröstning men före promulgeringen av lagen, ratificeringen eller godkännandet av det internationella åtagandet respektive ikraftträdandet av kamrarnas arbetsordningar. När kontrollen är valfri kan initiativet till den tas antingen av en politisk myndighet (presidenten, premiärministern, nationalförsamlingens talman eller senatens talman) eller av 60 ledamöter av nationalförsamlingen respektive senaten.

Kontrollen av förenligheten med konstitutionen på grundval av en invändning infördes den 1 mars 2010 i samband med ikraftträdandet av den prioriterade frågan om förenligheten med konstitutionen. Sedan detta datum kan alla enskilda, under handläggningen av ett ärende vid domstol, bestrida en lagbestämmels förenlighet med de rättigheter och friheter som garanteras genom konstitutionen. Högsta förvaltningsdomstolen (Conseil d'État) eller Högsta domstolen (Cour de cassation) kan hänskjuta frågan till Författningsdomstolen, som ska pröva denna inom tre månader.

Som **bedömare av fördelningen av befogenheter** mellan lagar och förordningar kan Författningsdomstolen få ärenden avseende "nedgradering" av en lagbestämmelse hänskjutna till sig, antingen under lagstiftningsförfarandets gång av talmannen för den berörda kammaren (nationalförsamlingen eller senaten) eller av regeringen, eller i efterhand av premiärministern.

Twister rörande val och folkomröstningar

Författningsdomstolen prövar om **presidentvalet har gått rätt till och om de folkomröstningar** vars resultat domstolen tillkännager har genomförts korrekt. Domstolen prövar också om parlamentsledamöterna har valts på ett korrekt sätt och om de uppfyller kraven för att få vara ledamöter.

Väljarna har stora möjligheter att väcka talan vid Författningsdomstolen och antalet sådana fall har ökat betydligt i och med antagandet av lagstiftningen om finansieringen av utgifter i samband med val. Författningsdomstolen bedömer (som överklagandeinstans) sådana frågor som rör kandidater i parlaments- och presidentval.

En rådgivande funktion

Författningsdomstolen avger yttranden på officiell förfrågan från statschefen om genomförandet av **artikel 16 i konstitutionen** (om **särskilda befogenheter i samband med kriser**) och därefter om beslut som fattas genom åberopande av sådana befogenheter.

I övrigt rådfrågar regeringen Författningsdomstolen om **texter som rör hur presidentval och folkomröstningar ska organiseras**.

Alla beslut har en och samma form, vilket inbegriper följande:

- Hänvisningar till tillämpliga texter och proceduraspekter.
- Motiveringar i form av skäl där de åberopade grunderna analyseras, de tillämpliga principerna anges och svar på frågan lämnas.
- En avslutande beslutsdel indelad i artiklar där den antagna lösningen redovisas.

Besluten är bindande för statsmakterna och för alla förvaltningsmyndigheter och domstolar. De **kan inte överklagas**. Inte bara beslutsdelen utan även de skäl som utgör ett nödvändigt underlag för denna har **laga kraft**. Författningsdomstolen tillåter dock överklaganden för korrigerande av väsentliga fel.

En beslutsdel som förklarats oförenlig med konstitutionen inom ramen för den preventiva kontrollen får inte promulgeras eller tillämpas.

En beslutsdel som förklarats oförenlig efter en prioriterad fråga om förenlighet med konstitutionen upphävs från och med Författningsdomstolens offentliggörande av beslutet eller vid ett senare datum som fastställs genom detta beslut.

Författningsdomstolen fastställer de villkor och begränsningar enligt vilka de effekter som beslutsdelen har medfört kan ifrågasättas.

Effekten av besluten i valrelaterade tvister varierar – från ogiltigförklaring av röstsedlar till ogiltigförklaring av själva valförfarandet – och kan innebära att en kandidat förklaras ej valbar och/eller att en person som blivit vald måste avgå.

Besluten **delges** parterna och **offentliggörs** i **Republiken Frankrikes officiella tidning**, tillsammans med texten för ansökan från parlamentet och regeringens anmärkningar när Författningsdomstolen fäller utslag om den preventiva kontrollen.

Dessutom finns samtliga beslut sedan verksamhetens början att tillgå på [Författningsdomstolens webbplats](#).

Förvaltningsdomstolar

Förvaltningsdomstolarnas funktioner

Kontrollen av den offentliga förvaltningen ombesörjs av **förvaltningsdomstolar som är oberoende av förvaltningen** (principen om att den förvaltande och den dömande makten är separata) och är åtskilda från de allmänna domstolarna (principen om två domstolstyper). Kontrollen kan även ombesörjas av förvaltningsorgan, men då är dessa organs beslut i sin tur föremål för kontroll genom domstolarna.

Förvaltningsdomstolen (tribunal administratif) är **allmän förvaltningsdomstol i första instans**. Det finns även en mängd **specialiserade förvaltningsdomstolar** av olika slag, bl.a. följande:

- **Finansiella domstolar** (regionala revisionskamrar [chambres régionales des comptes] och Revisionsrätten [Cour des comptes]).
- **Socialbidragsdomstolar** (socialbidragsnämnder [commissions d'aide sociale] på departementsnivå och nationell nivå).
- **Disciplindomstolar** (Budget- och finansdisciplindomstolen [Cour de discipline budgétaire et financière], Högsta domarrådet [Conseil supérieur de la magistrature], disciplinnämnder för olika yrkessammanslutningar, universitetsnämnder m.fl.).

Dessa domstolars och nämnders avgöranden överklagas i princip hos **appellationsdomstolarna för förvaltningsmål** (cours administratives d'appel), och deras domar kan i sin tur överklagas hos **Högsta förvaltningsdomstolen** (Conseil d'Etat). Utöver sin roll att i likhet med Högsta domstolen (Cour de cassation) kontrollera att procedur- och rättsreglerna har tillämpats korrekt i de överklagade domstolsbesluten, fungerar Högsta förvaltningsdomstolen också i vissa tvister – bl.a. rörande ministrars rättsakter av förordningskaraktär – som första och enda instans.

Behörighetskonflikter mellan de båda domstolstyperna avgörs av en särskild domstol (Tribunal des conflits) som består av lika många ledamöter av Högsta domstolen och Högsta förvaltningsdomstolen. Författningsdomstolen kontrollerar att lagarna är förenliga med konstitutionen, men prövar inte förvaltningens rättsakter eller handlande.

Förvaltningsdomstolarnas interna organisation

Förvaltningsdomstolarna (42 stycken) och **appellationsdomstolarna för förvaltningsmål** (8 stycken) är organiserade i **avdelningar** vars antal och inriktning varierar beroende på personalstyrkan och domkretschefens beslut om den interna organisationen. Högsta förvaltningsdomstolen har däremot bara en avdelning (avdelningen för tvister) som ägnar sig åt domstolsfunktionen (de övriga sektionerna, som kallas "administrativa", fullgör Högsta förvaltningsdomstolens rådgivande funktion).

Avdelningen för tvister vid Högsta förvaltningsdomstolen består av tio underavdelningar som är specialiserade på olika tvistämnen. Domar som rör allmänna rättsfrågor meddelas av två underavdelningar gemensamt (9 ledamöter). Om ett mål är mer komplicerat eller känsligt kan det prövas av avdelningen för tvister (underavdelningarnas ordförande, avdelningsordföranden och de biträdande ordförandena; 17 ledamöter) eller församlingen för tvister (alla avdelningsordförandena, med Högsta förvaltningsdomstolens vice ordförande som församlingsordförande; 13 ledamöter).

Ställning för förvaltningsdomstolarnas ledamöter

Förvaltningsdomstolarnas ledamöter saknar traditionellt ställning som yrkesdomare (magistrats) i den bemärkelse som avses i den franska konstitutionen – en ställning som bara domarna vid allmänna domstolar åtnjuter. I stället omfattas de av de allmänna tjänsteföreskrifterna för statstjänstemän. Av det skälet har den lagstiftning som är tillämplig på förvaltningsdomstolarnas ledamöter under lång tid inte innehållit några regler som skilt sig från dem som är tillämpliga på övriga tjänstemannakategorier. Under 1980-talet skedde dock en ändring på den här punkten och **förvaltningsdomstolarnas ledamöter fick ett större lagstadgat oberoende**, så att de flesta i dag tenderar att jämställa dem med yrkesdomarna vid de allmänna domstolarna. Så sker i själva verket också i vissa lagstiftningstexter, och samtliga regler som styr deras karriärutveckling garanterar dem de facto fullständigt oberoende.

Yrkesdomarna vid de allmänna domstolarna tillhör alla en och samma yrkeskår, men förvaltningsdomarna tillhör två olika kårer: en bestående av ledamöterna av Högsta förvaltningsdomstolen och en bestående av ledamöterna av förvaltningsdomstolarna och appellationsdomstolarna för förvaltningsmål.

Under lång tid fanns de regler som var tillämpliga på de båda kårerna i olika lagstiftningstexter, men numera omfattas både Högsta förvaltningsdomstolens ledamöter och ledamöterna av förvaltningsdomstolarna och appellationsdomstolarna för förvaltningsmål av bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen (Code de justice administrative).

Rättsdatabaser på området

Rättsdatabaserna i Frankrike finns offentligt tillgängliga på internet inom ramen för en offentlig tjänst. Webbplatsen [Légifrance](#) innehåller följande:

- I databasen "JADE" finns beslut av Högsta förvaltningsdomstolen (Conseil d'Etat), domstolen för prövning av behörighetskonflikter mellan allmän domstol och förvaltningsdomstol (Tribunal des conflits) och appellationsdomstolarna för förvaltningsmål (cours administratives d'appel) samt ett urval av beslut av förvaltningsdomstolarna (tribunaux administratifs).
- I databasen "CONSTIT" finns beslut av Författningsdomstolen (Conseil constitutionnel).

Är tillgången till databasen kostnadsfri?

Ja, tillgången till databasen är **kostnadsfri**.

Kortfattad beskrivning av innehållet

Databasen "JADE" innehåller 230 000 beslut och det tillkommer årligen 12 000 nya beslut; databasen "CONSTIT" innehåller 3 500 beslut och det tillkommer varje år 150 nya beslut.

Länkar

[Domstolarnas behörighet – Frankrike](#)

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 17/01/2017

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [hr](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Specialdomstolarna är småbrottsdomstolar, handelsdomstolar och förvaltningsdomstolar som förstainstansrätter och Kroatiens småbrottsöverdomstol, Kroatiens handelsöverdomstol och Kroatiens högsta förvaltningsdomstol som appellationsdomstolar.

Rättsskipningens olika områden

Småbrottsdomstolar: 61 småbrottsdomstolar har inrättats i enlighet med lagen om domstolar (domkretsar och säten).

Småbrottsdomstolar meddelar dom i första instans om brott som rör trafiksäkerhet, ekonomi och allmän ordning.

Lagen gäller fortfarande, men upphävs den 1 juli 2015, när bestämmelserna i [lagen om domstolar \(domkretsar och säten\) \(OG 128/14\)](#) träder i kraft.

Handelsdomstolar: I Kroatien finns sju handelsdomstolar (i Zagreb, Split, Rijeka, Osijek, Bjelovar, Varaždin och Zadar) som avgör tvister mellan företag och behandlar ansökningar om bildande och nedläggning av företag, som för företagsregister, handlägger erkännanden av utländska domstolsbeslut och skiljedomar avseende handelsvister, genomför insolvensförfaranden och ger internationell rättshjälp vid bevisupptagning i samband med handelsmål och annan verksamhet.

Förvaltningsdomstolar: Det finns fyra förvaltningsdomstolar i Kroatien (i Zagreb, Split, Rijeka och Osijek). Dessa domstolar prövar mål som rör enskilda beslut som fattats av offentligrättsliga organ, offentligrättsliga organs agerande, underlåtelse att anta beslut samt administrativa avtal och genomförandet av administrativa avtal.

Kroatiens småbrottsöverdomstol, Kroatiens handelsöverdomstol och Kroatiens högsta förvaltningsdomstol dömer i andra instans efter överklaganden av beslut som fattats av småbrottsdomstolar, handelsdomstolar och förvaltningsdomstolar i Kroatien. Dessa domstolar har sina säten i Zagreb.

Småbrottsdomstolar

1. beslutar i första instans om mindre brott, förutom där lagen föreskriver att så ska ske i en annan instans,
2. ger internationell rättshjälp gäller förhandlingar som omfattas av deras behörighet och vid annan verksamhet som anges i lag.

Småbrottsdomstolar

Handelsdomstolar

Förutom den behörighet som föreskrivs i andra lagar har handelsdomstolar behörighet att

1. agera i ärenden som rör registrering samt att föra domstolsregister,
2. besluta om noteringar i registret över fartyg och yachter i frågor som delegerats till handelsdomstolen enligt sjöfartslagen samt besluta om begränsning av fartygsägarnas skadeståndsansvar och klagan mot de slutliga grunderna för slutbetalning av gemensamt haveri, såvida annat inte föreskrivs i lagen för en särskild typ av mål,
3. handlägga ansökningar om företags bildande, verksamhet och nedläggning,
4. handlägga domstolsärenden enligt bolagslagen,
5. erkänna såväl utländska domstolsbeslut som skiljedomar i handelsvister,
6. säkra bevis för förfaranden som omfattas av domstolarnas behörighet,
7. vidta skyddsåtgärder i förfaranden och i samband med förfaranden som omfattas av domstolarnas behörighet,
8. besluta om konkursansökningar och genomföra konkursförfaranden,
9. ge internationell rättshjälp vid bevisupptagning i handelsmål,
10. utföra uppgifter som fastställs i lag.

Handelsdomstolar

Noteras bör att ett nytt nätverk av 24 distriktsdomstolar och åtta handelsdomstolar kommer att upprättas den 1 april 2015. Den 1 juli 2015 kommer ett nytt nätverk av 22 småbrottsdomstolar att upprättas. Dessa regleras av [lagen om domstolar \(domkretsar och säten\) \(OG 128/14\)](#)

Informationen här kommer att ändras efter den 1 april 2015 och den 1 juli 2015.

Förvaltningsdomstolar

1. prövar mål som rör enskilda beslut fattade av offentligrättsliga organ,
2. prövar mål som rör offentligrättsliga organs agerande,
3. prövar mål som rör underlåtelse att fatta enskilda beslut och/eller ett offentligrättsligt organs underlåtelse att vidta åtgärder inom en föreskriven tidsfrist,
4. prövar mål som rör administrativa avtal och genomförandet av administrativa avtal,
5. prövar andra mål som föreskrivs i lag.

Förvaltningsdomstolar

Småbrottsöverdomstolen

1. prövar överklaganden av beslut fattade av småbrottsdomstolar och statliga förvaltningsorgan som dömer i första instans samt överklaganden av andra myndigheters beslut när så föreskrivs i en specifik lag,
2. löser behörighetskonflikter mellan småbrottsdomstolar,
3. prövar extraordinära rättsmedel mot slutliga och bindande beslut som rör en överträdelse där detta föreskrivs i en specifik lag,
4. utför andra uppgifter som fastställs i lag.

High Misdemeanour Court of the Republic of Croatia

Ulica Augusta Šenoje 30

10 000 Zagreb

Tfn: +385 1 480 75 10

Fax: +385 1 461 12 91

e-postadress: predsjednik@vpsrh.pravosudje.hr

<http://sudovi.pravosudje.hr/VPSRH/>

Kroatiens handelsöverdomstol

1. prövar överklaganden av beslut som fattats i första instans av handelsdomstolarna,
2. löser territoriella behörighetskonflikter mellan handelsdomstolar och prövar överföring av behörighet mellan handelsdomstolarna,
3. utför andra uppgifter som fastställs i lag.

High Commercial Court of the Republic of Croatia

Berislavićeva 11

10 000 Zagreb

Tfn: +385 1 489 68 88

Fax: +385 1 487 23 29

<http://www.vtsrh.hr/>

Kroatiens högsta förvaltningsdomstol

1. prövar överklaganden av förvaltningsdomstolars domar och beslut som kan överklagas,
2. prövar allmänna lagars lagenlighet,
3. prövar behörighetskonflikter mellan förvaltningsdomstolar,
4. prövar andra mål som föreskrivs i lag.

High Administrative Court of the Republic of Croatia

Frankopanska 16

10 000 Zagreb

Tfn: +385 1 480 78 00

Fax: +385 1 480 79 28

<http://www.upravnisudrh.hr/>

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 20/07/2016

Specialdomstolar - Italien

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [it](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Här hittar du information om hur specialdomstolarna i Italien är organiserade.

Specialdomstolar

Enligt artikel 102 i **grundlagen** är det förbjudet att inrätta nya specialdomstolar. **Avdelningar som är specialiserade på särskilda områden** får dock inrättas vid de **allmänna rättsorganen**, dvs. med samma domare och behöriga medborgare som inte är medlemmar i domarkåren (t.ex. avdelningar specialiserade på jordbruksfrågor).

Vissa specialdomstolar är trots detta lagstadgade i enlighet med artikel 103 i grundlagen. Det gäller förvaltningsdomstolar, revisionsrätten och militärdomstolar, eftersom dessa inrättades innan grundlagen trädde i kraft.

Militärdomstolar (*tribunale militare*) dömer i mål om militära brott som begåtts av försvarsmaktens medlemmar. De är åtskilda från den allmänna domarkåren och förvaltas av ett självstyrande organ som kallas **militärdomstolarnas högsta råd** (*consiglio superiore della magistratura militare*).

Förvaltningsdomstolar

Förvaltningsdomstolarna avgör tvister mellan offentliga myndigheter och privatpersoner eller privata företag som rör beslut som fattats av offentliga myndigheter.

Förvaltningsdomstolarna gör en kontroll av legalitet (och prövar inte ärendena i sak, dvs. om besluten var ändamålsenliga). Syftet med en ansökan till förvaltningsdomstolen är att uppnå en ogiltigförklaring av ett förvaltningsbeslut på grund av bristande behörighet, åsidosättande av lagar eller maktmissbruk.

Generellt görs åtskillnaden mellan allmänna domstolars och förvaltningsdomstolars behörighet på grundval av den typ av påverkan som åberopas, dvs. om förvaltningsbeslutet påverkar en subjektiv rättighet eller endast ett berättigat intresse.

Förvaltningsdomstolarna prövar ärenden som avser berättigade intressen, men det finns även särskilda rättsområden där de har exklusiv behörighet.

Förvaltningsdomarnas självstyrande organ är **förvaltningsdomarnas ordföranderåd** (*consiglio di presidenza della magistratura amministrativa*).

De regionala förvaltningsdomstolarna (*tribunali amministrativi regionali*) är första instans i förvaltningsmål.

Högsta förvaltningsdomstolen (*consiglio di stato*) är andra instans i förvaltningsmål.

Revisionsrätten och skatterätterna fungerar som förvaltningsdomstolar på särskilda områden.

Revisionsrätten (*corte dei conti*) består av **revisionsdomare** och **åklagare**. Ett allmänt åklagarkontor som arbetar med utredningar har inrättats och knutits till domstolen. Revisionsrättens organisation ändrades nyligen för att ge plats åt oberoende regionala domstols- och åklagaravdelningar.

Revisionsrätten styrs av sitt eget **ordföranderåd**.

Revisionsrätten har behörighet att

förhandsgranska en rad olika åtgärder som vidtagits av regeringen och andra statliga organ för att se om de är förenliga med lagen,

granska ekonomiförvaltningen och den offentliga förvaltningens tillgångar,

besluta i frågor som rör statsbudgeten, pensioner och ansvarsskyldigheter för statsanställda och statstjänstemän eller andra statliga organ.

Skatterätterna (**commissioni tributarie**) har behörighet på området för skatter och avgifter.

Rättsdatabaser

På [militärdomstolarnas](#) webbplats hittar du information om domstolarnas historia och om rättegångar. Där finns arkivhandlingar från de viktigaste krigsförbrytarrättegångarna (endast historiska rättegångar).

[De regionala förvaltningsdomstolarnas och den högsta förvaltningsdomstolens](#) webbplats ger fri tillgång till datum för förhandlingar och fullständiga texter till domar, beslut och andra avgöranden i tvister mellan offentliga myndigheter och privatpersoner eller privata företag som rör beslut som fattats av offentliga myndigheter.

På grund av uppgiftsskyddet är tillgången till pågående mål begränsad.

På revisionsrättens webbplats publiceras de viktigaste besluten och domarna. De är tillgängliga för allmänheten kostnadsfritt.

Webbplatsen fungerar även som en webbportal för revisionsrättens lokala avdelningar och innehåller omfattande information om deras behörighet och verksamhet.

Databasens namn och URL

- [Militärrättsavdelningen på försvarsministeriets webbplats](#)
- [Förvaltningsrättens webbplats](#)

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 02/04/2019

Specialdomstolar - Cypern

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [el](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

I Cypern finns följande specialdomstolar (Κυπριακή Δημοκρατία):

- Familjedomstolar (Οικογενειακά Δικαστήρια)
- Arbetsdomstolar (Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών)
- Hyresdomstolar (Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεων) och militärdomstol (Στρατιωτικό Δικαστήριο).

Specialdomstolar

Familjedomstolar

Familjedomstolarna har exklusiv behörighet att pröva ansökan om äktenskapsskillnad, vårdnad av barn, underhålls- och förmögenhetstvister mellan makar som tillhör den grekisk-ortodoxa kyrkan.

Om parterna tillhör en av de övriga religiösa grupperna i Cypern, dvs. armenier, maroniter eller romerska katoliker, har familjedomstolen för religiösa grupper behörighet att pröva ovanstående frågor.

Det finns tre familjedomstolar, en för Nicosia och Kyrenia, en för Limassol och Paphos och en för Larnaca och Famagusta. För hela Cypern finns det också en familjedomstol för religiösa grupper med säte i Nicosia.

Mål i familjedomstolen handläggs av en ensamdomare, utom vid ansökan om äktenskapsskillnad, som handläggs av en panel med tre domare.

Arbetsdomstolar

Arbetsdomstolarna har exklusiv behörighet att pröva alla arbetstvister på grund av uppsägning av anställningsförhållande, t.ex. ersättning på grund av rättsstridig uppsägning (utom då det yrkade beloppet överstiger ett belopp motsvarande två årslöner, då behörigheten ligger hos distriktsdomstolen), lön under uppsägningstiden, avgångsvederlag och yrkanden som grundar sig på anställningsavtalet, t.ex. upplupna löner, årlig semester, en extra månadslön eller bonusar. De har också behörighet att pröva civilrättsliga krav som grundar sig på lagen om skydd under havandeskap och moderskap (Ο περί Προστασίας της Μητρότητας Νόμος), fall av olikabehandling och sexuella trakasserier på arbetsplatsen och tvister mellan understödsfonder (Ταμεία Πρόνοιας) och deras medlemmar.

Arbetsdomstolarna är sammansatta av en ordförande eller domare, som är medlem av Cyperns domstolsväsende (Δικαστική Υπηρεσία της Δημοκρατίας) och två ledamöter som lekmän och som utsetts på rekommendation av arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna. Lekmännen har en rent rådgivande funktion.

Det finns för närvarande tre arbetsdomstolar i Cypern, med säte i Nicosia, Limassol och Larnaca.

Hyresdomstolar

Hyresdomstolarna har behörighet att pröva frågor om återfående av uthyrda fastigheter, fastställande av skäliga hyror och övriga underordnade eller tillkommande frågor.

Varje hyresdomstol (det finns tre för närvarande) är sammansatt av en ordförande, som är företrädare för rättsväsendet, och två lekmän som utsetts av hyresgästernas och hyresvärdarnas föreningar. Lekmännen har en rent rådgivande funktion.

Militärdomstolen

Militärdomstolen har behörighet att pröva lagöverträdelser som begåtts av militär personal i strid med den militära strafflagen (Στρατιωτικός Ποινικός Κώδικας), lagen om nationalgardet (Ο περί Εθνικής Φρουράς Νόμος), brottsbalken (Ποινικός Κώδικας) och alla andra lagar oavsett vilket straff som föreskrivs. Även privatpersoner ställs inför militärdomstolen där detta föreskrivs enligt den militära strafflagen eller någon annan lag.

Om den anklagade har överstes rang eller högre har militärdomstolen samma sammansättning som en brottmålsdomstol.

Domstolsordföranden är domare i Cyperns rättsväsende. Två arméofficerare som utnämnts av det cypriotiska högsta lagrådet (Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο) är också ledamöter i domstolen, men de har en rent rådgivande funktion.

Förvaltningsdomstolar

Ansökningar om upphävande av administrativa beslut prövas i första instans av en av Högsta domstolens domare och vid överklagan av en panel med fem domare.

Rättsdatabaser

Det finns fortfarande ingen officiell rättsdatabas. Det finns ett antal privata rättsdatabaser varav några tillhandahåller tjänster till abonnenter och några ger fri tillgång.

De innehåller information om domstolsavgöranden och primärlagstiftning.

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 23/07/2019

Specialdomstolar - Lettland

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [lv](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Översättningen till [bg](#) [es](#) [cs](#) [da](#) [de](#) [et](#) [el](#) [en](#) [fr](#) [it](#) [lt](#) [hu](#) [mt](#) [nl](#) [pl](#) [pt](#) [ro](#) [sk](#) [sl](#) är dock redan färdig.

Det här avsnittet ger en översikt över specialdomstolarna i Lettland.

Specialdomstolar

Republiken Lettlands författningsdomstol (*Satversmes tiesa*)

Av [Republiken Lettlands författning](#) följer att Lettland har en **författningsdomstol**, en oberoende rättslig institution som inom ramen för sitt behörighetsområde prövar huruvida lagen är förenlig med författningen. Den handlägger även andra ärenden i enlighet med vad lagen föreskriver. Författningsdomstolen kan ogiltigförklara lagar och andra författningar eller delar av dessa.

Enligt artikel 16 i [lagen om författningsdomstolen](#) prövar domstolen ärenden om

1. lagars och andra författningars överensstämmelse med författningen,
2. huruvida internationella avtal som undertecknats eller ingåtts av Lettland (också innan sådana avtal har godkänts av det lettiska parlamentet *Saeima*) är förenliga med författningen,
3. huruvida lagar och andra författningar (eller delar av dessa) är förenliga med andra rättsregler med högre rang i normhierarkin,
4. lagenligheten av vissa bestämmelser (utom förvaltningsbestämmelser) som utfärdats av *Saeima*, regeringen, presidenten, *Saeimas* talman och premiärministern,
5. lagenligheten av beslut varigenom en minister efter delegering från regeringen har upphävt ett beslut av en lokal myndighet,
6. överensstämmelsen av lettisk nationell lagstiftning med internationella avtal som Lettland har ingått och som inte strider mot författningen.

Författningsdomstolen har sju domare, som utses genom majoritetsomröstning i *Saeima* (minst 51 röster). Tre domare utses på rekommendation av minst tio parlamentsledamöter, två på regeringens rekommendation och två på rekommendation av högsta domstolens samlade domarkollegium. Kandidater till ämbetet som domare i författningsdomstolen utses bland Lettlands domarkår.

Författningsdomstolen kan inte ta upp ärenden på eget initiativ utan prövar endast mål på ansökan av i lag angivna personer och organ. Enligt den nu gällande lagstiftningen kan författningsdomstolen ta upp ärenden på initiativ av

- Lettlands president,
- parlamentet (*Saeima*),
- minst tjugo av parlamentets ledamöter,
- regeringen,
- riksåklagaren,
- statsrevisionsmyndigheten,
- ett lokalt råd,
- ombudsmannen, om den institution eller tjänsteman som fattade det ifrågasatta beslutet inte vidtar rättelse inom den tidsfrist som ombudsmannen har fastställt,
- en domstol som prövar ett tviste-, brott- eller förvaltningsmål,
- en domare vid en inskrivningsmyndighet i samband med registrering av en fastighet eller därtill knutna rättigheter i fastighetsregistret,
- varje fysisk eller juridisk person vars grundläggande rättigheter enligt författningen har kränkts,
- det rättsliga rådet (*Tieslietu padome*), inom dess lagstadgade behörighetsområde.

Författningsdomstolen i dess sammansättning med samtliga domare prövar ärenden som rör författningen hos lagar och regeringsförordningar, den nationella lagstiftningens överensstämmelse med internationella avtal som Lettland har ingått och som inte strider mot författningen samt författningen hos internationella avtal som har undertecknats eller ingåtts av Lettland (också innan dessa godkänns av *Saeima*) och hos andra rättsakter eller delar av dessa. Alla andra typer av ärenden prövas av en avdelning på tre domare, om inte författningsdomstolen beslutar annat.

Författningsdomstolens avgöranden är slutgiltiga och vinner laga kraft när de meddelas. Författningsdomstolens dom och tolkning av en ifrågasatt bestämmelse är bindande för alla statliga och lokala institutioner, myndigheter och tjänstemän, inklusive domstolarna, samt för fysiska och juridiska personer.

En bestämmelse som författningsdomstolen förklarar vara oförenlig med en annan bestämmelse av högre rang anses ogiltig från den dag då författningsdomstolens dom offentliggörs, om inte författningsdomstolen beslutar annat. Om författningsdomstolen finner att ett internationellt avtal som undertecknats eller ingåtts av Lettland strider mot författningen, måste regeringen omedelbart vidta åtgärder för att ändra, säga upp, tillfälligt upphäva tillämpningen av eller frånträda avtalet.

Rättsdatabaser

Databasens namn och URL

[Rättspraxis från författningsdomstolen \(sökfunktion\)](#)

Är tillgången till databasen kostnadsfri?

Ja, tillgång till databasen är **kostnadsfri**.

Kort beskrivning av innehållet

Databasen innehåller avgöranden från Republiken Lettlands författningsdomstol.

Ytterligare information

Sökgränssnitt och domar finns på lettiska och engelska.

Länkar

[Republiken Lettlands författningsdomstol](#)

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 09/08/2017

Specialdomstolar - Litauen

Här hittar du information om Litauens specialdomstolar.

Specialdomstolar (*specializuoti teismai*)

[Litauens författningsdomstol](#) (*Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas*) garanterar **konstitutionens** överhöghet inom rättssystemet. Författningsdomstolen avgör författningsrättsliga mål och prövar om lagar och andra rättsakter som parlamentet antar är förenliga med konstitutionen, och huruvida de rättsakter som antas av presidenten eller regeringen är förenliga med konstitutionen eller lagstiftningen.

Förvaltningsdomstolar (*administraciniai teismai*)

I Litauen finns sex förvaltningsdomstolar:

- Litauens högsta förvaltningsdomstol (*Lietuvos Vyriausiasis administracinis teismas*)
- Fem regionala förvaltningsdomstolar

Högsta förvaltningsdomstolen

[Högsta förvaltningsdomstolen](#) (*Vyriausiasis administracinis teismas*) är såväl första instans som slutinstans för vissa förvaltningsärenden som anges i lag. Den är också överprövningsinstans för distriktsdomstolarnas beslut, avgöranden och förelägganden och för de regionala domstolarnas beslut i förvaltningsärenden.

Högsta förvaltningsdomstolen tar också upp ansökningar om omprövning av avgöranden i förvaltningsärenden i vissa fall som anges i lag, bland annat i fråga om ordningsföreseelser. Högsta förvaltningsdomstolen har utvecklat en enhetlig praxis för förvaltningsdomstolarna genom att tolka och tillämpa lagar och andra bestämmelser.

Regionala förvaltningsdomstolar (*apygardų administraciniai teismai*)

Regionala förvaltningsdomstolar är särskilda domstolar som inrättats för att pröva klagomål och framställningar rörande förvaltningsbeslut och myndigheters åtgärder och avstående från att vidta åtgärder.

Dessa domstolar prövar frågor som rör den **offentliga förvaltningen**, till exempel administrativa rättsakters laglighet, skattetvister osv.

Innan man vänder sig till förvaltningsdomstol finns det möjlighet att få ett beslut eller en åtgärd granskad av en kommunal eller regional nämnd för förvaltningstvister eller av **Högsta nämnden för förvaltningstvister** (*Vyriausioji administracinių ginčų komisija*).

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 18/02/2019

Specialdomstolar - Luxemburg

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [fr](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

I det här avsnittet finns en översikt över specialdomstolar i Luxemburg.

Specialdomstolar

Allmänna domstolar

Socialförsäkringsdomstolen (*Conseil arbitral*) och **högsta socialförsäkringsdomstolen** (*Conseil supérieur des assurances sociales*)

Tvister i socialförsäkringsfrågor som rör medlemskap eller anslutning, avgifter, ordningsböter och förmåner, utom de som anges i artikel 317 eller artiklarna 147 och 148 i socialförsäkringslagen, avgörs av socialförsäkringsdomstolen. Domarna kan överklagas till högsta socialförsäkringsdomstolen. Socialförsäkringsdomstolens avgöranden i sista instans och högsta socialförsäkringsdomstolens domar kan överklagas till kassationsdomstolen.

Förvaltningsdomstolar

Högsta förvaltningsdomstolen (*La Cour Administrative*)

Om inget annat anges i lagen kan avgöranden från lägre förvaltningsdomstolar överklagas till högsta förvaltningsdomstolen som ligger i Luxemburg. Överklagandena gäller enskilda förvaltningsrättsliga beslut samt beslut i mål om ogiltigförklaring av förvaltningslagstiftning.

Högsta förvaltningsdomstolen avgör också överklagade domar från andra förvaltningsdomstolar i mål om ändring av beslut där dessa domstolar enligt speciallagstiftning är behöriga.

Advokater som får föra talan vid de allmänna domstolarna får också föra talan vid högsta förvaltningsdomstolen. Däremot får endast advokater som är upptagna på förteckning I i advokatsamfundets årligen uppdaterade advokatförteckning leda förundersökningar och upprätta rättegångshandlingar (ministère d'avoué).

Staten företräds vid högsta förvaltningsdomstolen av allmänt ombud eller advokat.

Förvaltningsdomstolen (*Le Tribunal Administratif*)

Förvaltningsdomstolen har sitt säte i staden Luxemburg och handlägger mål som gäller oskicklighet i tjänsten, myndighetsmissbruk och brott mot lagar eller förföreskrifter som ska skydda enskildas intressen. Det rör sig om överklaganden av **alla förvaltningsbeslut** som enligt lagar och bestämmelser inte kan överklagas på annat sätt och om ogiltigförklaring av annan förvaltningslagstiftning, oavsett vilken myndighet som utfärdat den. Domstolen avgör också mål om direkta skatter och kommunala skatter och avgifter.

Förvaltningsdomstolens avgöranden kan överklagas till högsta förvaltningsdomstolen.

Förvaltningsdomstolen prövar överklaganden av skattemyndighetens beslut om direkta skatter enligt vad som anges i relevant lagstiftning.

Andra specialdomstolar

Författningsdomstol (*Cour Constitutionelle*)

Författningsdomstolen fattar beslut om **lagar är förenliga med författningen**, förutom lagar som gäller godkännande av internationella fördrag.

Om en part inför allmän domstol eller förvaltningsdomstol ifrågasätter om en lag är förenlig med författningen ska domstolen lägga fram ärendet för författningsdomstolen, om den inte anser att a) det inte krävs någon prövning av frågan för att fälla ett avgörande, b) frågan helt saknar grund eller c) författningsdomstolen redan har avgjort en fråga rörande samma sak.

Författningsdomstolen består av högsta domstolens ordförande, högsta förvaltningsdomstolens ordförande, de båda domarna vid kassationsdomstolen och de fem domare som utsetts av storhertigen efter gemensamt yttrande från högsta domstolen och högsta förvaltningsdomstolen. Författningsdomstolen har en avdelning med fem domare.

Rättsdatabas på området

Se [☞ avsnittet om domstolar](#) på justitieministeriets webbplats

Är tillgången till uppgifter i databasen kostnadsfri?

Ja, tillgången till uppgifter i databasen är kostnadsfri.

Kort innehållsbeskrivning

[☞ Socialförsäkringsdomstolens och högsta socialförsäkringsdomstolens](#) webbplats.

[☞ Förvaltningsdomstolarnas](#) webbplats.

[☞ Författningsdomstolens](#) webbplats.

Länk

[☞ Justitieministeriet](#)

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 27/03/2015

Specialdomstolar - Ungern

Här hittar du information om hur de ungerska specialdomstolarna är uppbyggda.

Specialdomstolar

Förvaltnings- och arbetsdomstolar

Enligt den ungerska grundlagen är domstolssystemet uppbyggt i flera nivåer, *med specialdomstolar för vissa frågor. Inom ramen för domstolssystemet arbetar även förvaltnings- och arbetsdomstolarna som specialdomstolar.*

Förvaltnings- och arbetsdomstolarna inrättades den 1 januari 2013. Innan dess hanterades uppgifterna av den tidigare arbetsdomstolen och allmän domstol.

Förvaltnings- och arbetsdomstolarna utgör första instans för prövning av förvaltningsbeslut, arbetslivsfrågor och övriga arbetsrättsliga frågor, samt andra ärenden som enligt lag ingår i deras jurisdiktion. I andra instans prövas ärendena i allmän domstol eller av högsta domstolen i frågor som avser rättstillämpningen.

Författningsdomstol

Författningsdomstolen arbetar självständigt och oberoende av de övriga domstolarna.

Författningsdomstolens uppgift är att skydda grundlagarna. Domstolen har sitt säte i Budapest.

Författningsdomstolen är sammansatt av femton ledamöter som utses för en tolvårsperiod av det ungerska parlamentet, med två tredjedels majoritet. Bland domstolens ledamöter utser parlamentet därefter, med två tredjedels majoritet, en ordförande för domstolen. Han eller hon är ordförande under hela sin mandattid i domstolen. Domstolens ledamöter får inte vara medlemmar i politiska partier eller ha politiska uppdrag. Författningsdomstolens organisation, uppgifter och funktioner fastställs i författningsrättsliga lagar och omfattar bland annat följande:

1. Pröva om antagna men ännu inte promulgerade lagar är förenliga med grundlagen.
2. På domstols begäran pröva grundlagsrättsliga frågor i enskilda rättsfall.
3. I konstitutionella mål pröva grundlagsrättsliga frågor i enskilda rättsfall.
4. I konstitutionella mål pröva om domar är förenliga med grundlagen.
5. Pröva förenligheten med grundlagen hos lagstiftning som antagits enligt regeringsbeslut eller på initiativ antingen av en fjärdedel av parlamentsledamöterna eller av ombudsmannen för de grundläggande rättigheterna (alapvető jogok biztosa).
6. Pröva lagarnas förenlighet med internationella överenskommelser.
7. Utföra övriga uppgifter och åligganden som anges i grundlag eller författningsrätten.

Inom ramen för de åligganden som avses i led b, c och e får författningsdomstolen annullera sådana lagar och rättsliga avgöranden som befins strida mot grundlagen.

Inom ramen för de åligganden som avses i led d får författningsdomstolen annullera domar som befins strida mot grundlagen.

Inom ramen för de åligganden som avses i led f kan författningsdomstolen annullera lagar och rättsliga avgöranden som befins strida mot internationella överenskommelser.

Domstolen får även verkställa de rättsverkningar som följer av författningsrättsliga lagar.

Rättsdatabas

Mer information finns på [ungerska författningsdomstolens](#) webbplats.

Länkar

[Ungerska författningsdomstolens officiella webbplats](#)

[Ungerska domstolarnas officiella webbplats](#)

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 06/04/2017

Specialdomstolar - Malta

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [mt](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Här hittar du information om hur specialdomstolarna på Malta är organiserade.

Specialdomstolar

Constitutional Court (författningsdomstolen)	Andra instans Överprövning	Domstolen behandlar överklaganden av avgöranden som rör kränkningar av mänskliga rättigheter, tolkning av författningen och lagars giltighet . Den har också behörighet att avgöra frågor om ledamöterna i representanhuset och eventuella ärenden rörande val av dessa ledamöter.	Under ledning av <i>Chief Justice</i> och två andra <i>judges</i>
--	-------------------------------	---	---

<i>First Hall of the Civil Court</i> (första instansen vid tvistemålsdomstolen)	Första instans	Första instansen vid tvistemålsdomstolen behandlar också ärenden om påstådda kränkningar av de mänskliga rättigheter och grundläggande friheter som skyddas av författningen och av Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.	Under ledning av en <i>judge</i>
<i>Industrial Tribunal</i> (domstol för industrimål)	Första instans	Domstolen behandlar ärenden om felaktiga uppsägningar och diskriminerande eller annan o laglig behandling på arbetsplatsen.	Under ledning av en ordförande
<i>Rent Regulation Board</i> (hyresnämnd)	Första instans	Nämnden behandlar ärenden om förändringar i hyresvillkor , inklusive hyreshöjningar och uppsägning av hyresavtal. Ärendena måste gälla hyresavtal som ingicks före den 1 juni 1995.	Under ledning av en <i>magistrate</i>
<i>Land Arbitration Board</i> (skiljedomsorgan för fastighetsärenden)	Första instans	<i>Land Arbitration Board</i> behandlar ärenden om klassificering av exproprierad mark, det offentliga ändamålet med exproprieringen och vilken ersättning ägaren har rätt till.	Under ledning av en <i>magistrate</i>
<i>Rural Lease Control Board</i> (kontrollstyrelse för jordbruksarrenden)	Första instans	Styrelsen behandlar ärenden om jordbruksarrenden och fordringar från ägare vid uppsägning av arrenden.	Under ledning av en <i>magistrate</i>
<i>Administrative Review Tribunal</i> (förvaltningsnämnd)	Första instans	Nämnden har befogenhet att pröva administrativa beslut.	Under ledning av en <i>judge</i> eller <i>magistrate</i>
<i>Partition of Inheritances Tribunal</i> (domstol för fördelning av arv)	Första instans	Domstolen avgör arvstvister.	Under ledning av en skiljedomare
<i>Competition and Consumer Appeals Tribunal</i> (domstol för överklaganden i konkurrens- och konsumentärenden)	Överprövning	Domstolen behandlar och avgör överklaganden av beslut, föreskrifter eller åtgärder från generaldirektoratet för konkurrens och generaldirektoratet för konsumentfrågor. Domstolens avgöranden är slutgiltiga utom i undantagsfall då det är möjligt att överklaga. Sådana överklaganden får dock bara gälla rättsfrågor.	Under ledning av en <i>judge</i> och två ledamöter
<i>Court of Revision of Notarial Acts</i> (domstol för granskning av notariehandlingar)	Första instans	Domstolen övervakar alla notarier, notariatsarkiv och det offentliga registret. Den har befogenhet att besöka och inspektera notariatsarkiven, det offentliga registret och notariatskontor och besluta om disciplinära påföljder. Domstolen kan också besluta om korrigeringar av felaktiga uppgifter i det offentliga registret.	Består av ledamöter som kallas <i>visitors</i>

Förvaltningsdomstolar

Rättslig omprövning är ett förfarande som innebär att ett beslut av ett ministerium, en myndighet eller ett organ granskas och eventuellt upphävs om domstolen konstaterar att det är olagligt.

Alla som vill klaga på ett offentligt beslut eller en offentlig åtgärd som berör dem kan använda sig av detta förfarande. Artikel 469A i kapitel 12 i *Laws of Malta* (Maltas lagstiftning) är den artikel som ger domstolarna sådana befogenheter. Men även utan denna lagstiftning kan den rättsliga omprövningen betraktas som en av **domstolarnas inneboende befogenheter** på grundval av den normala maktfördelningsprincipen i demokratiska stater.

De allmänna domstolarna – det vill säga *First Hall of the Civil Court* (första instansen i tvistemålsdomstolen) – har behörighet i sådana frågor, med rätt att överklaga till *Court of Appeal* (appellationsdomstolen).

The Administrative Justice Act (lag om förvaltningsrättsskipning) trädde i kraft den 1 januari 2009. Genom den inrättades **Administrative Review Tribunal** (specialdomstol för administrativ prövning). Denna oberoende och opartiska specialdomstol prövar administrativa beslut och avgör tvister som hänskjuts till den. Specialdomstolens ordförande är eller har varit *judge* eller *magistrate* på Malta. Det går att överklaga specialdomstolens beslut till *Court of Appeal*.

Andra specialdomstolar

Lokala specialdomstolar

Lokala specialdomstolar är en integrerad del av rättssystemet på Malta. De kan ses som en **förlängning av domstolarna**, och behandlar lagöverträdelse som är av mer trivial natur, men som kan vara mycket störande för allmänheten. De lokala domstolarna leds av en *Commissioner for Justice*, som utses och avsätts på samma sätt som en *magistrate*. Detta garanterar att alla medborgare får möjlighet att ta upp sina klagomål, samtidigt som man ser till att de grundläggande principerna om rätten till en opartisk rättegång respekteras. Det finns nio lokala domstolar med flera lokala underavdelningar.

Rättsdatabaser

På sidan "**Domstolsväsen i medlemsstaterna – Malta**" finns mer information om användbara databaser och *länkar*.

Länkar

[☞ Ministeriet för inrikes frågor och nationell säkerhet](#)

[☞ Ministeriet för rättsliga frågor, kultur och lokalstyrelse](#)

[☞ Domstolstjänster](#)

[☞ Domar på nätet](#)

[☞ Tvistemål](#)

[☞ Domstolskalendarium](#)

[☞ Statistik](#)

[☞ Exekutiva auktioner](#)

[☞ Formulär \(på maltesiska\)](#)

[☞ Maltas lagstiftning](#)

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 13/05/2015

Specialdomstolar - Nederländerna

Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.
Översättningen till [nl](#) är dock redan färdig.

Här hittar du information om specialdomstolarnas organisation i Nederländerna.

Förvaltningsdomstolar

I Nederländerna finns följande förvaltningsdomstolar:

- **Distriktsdomstolarna** (Rechtbank): första instans för samtliga förvaltningsmål
- **Appellationsdomstolarna** (Gerechthof): appellationsdomstol för skattemål
- **Högsta domstolen** (Hoge Raad): högsta domstolen för skattemål
- **Centrala appellationsdomstolen** (Centrale Raad van Beroep): appellationsdomstol (och slutlig instans) för mål som gäller social trygghet
- **Appellationsdomstolen i handels- och näringslivsfrågor** (College van Beroep voor het bedrijfsleven): appellationsdomstol (och slutlig instans) för socialekonomisk förvaltningsrätt
- **Avdelningen för förvaltningsrättsliga mål vid riksrådet** (Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State): appellationsdomstol (och slutlig instans) för alla förvaltningsmål som inte avgörs av andra appellationsdomstolar.

Rättsdatabaser

Information finns på webbsidan för [domstolsväsendet i Nederländerna](#).

Länkar

[Nederländernas högsta domstol och övriga domstolar](#)

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 11/01/2017

Specialdomstolar - Österrike

I följande avsnitt finns information om specialdomstolar på civilrättens och straffrättens områden.

Specialdomstolar på civilrättens och straffrättens områden

I princip handlägger varje domstol alla typer av mål.

I Österrikes största städer finns det emellertid ett antal specialiserade domstolar:

- I Wien finns det fem sådana domstolar som handlägger tvistemål, brottmål, handelsrättsliga mål (två domstolar) respektive mål som rör sysselsättning och social trygghet.
- I Graz finns det två sådana domstolar, varav den ena handlägger brottmål och den andra övriga mål.

Till de **arbetsrättsliga målen** hör främst civilrättsliga tvister med anknytning till anställningsförhållanden, som definieras i § 50 i lagen om anställning och socialförsäkring (*Arbeits- und Sozialgerichtsgesetz*). De omfattas av ett eget förfarande, där de normalt tillämpliga civilprocessbestämmelserna kompletteras av vissa särbestämmelser.

Första instans i arbetsrättsliga mål är regiondomstolen (*Landesgericht*), med undantag för Wien, där arbets- och socialförsäkringsdomstolen (*Arbeits- und Sozialgericht*) är första instans. Andra instans är den högre appellationsdomstolen (*Oberlandesgericht*) och som högsta instans fungerar högsta domstolen (*Oberste Gerichtshof*). Målen prövas av en avdelning (*Senat*) inom den berörda domstolen. Oavsett instans är domstolen domför med en eller flera lagfarna domare och en lekmannadomare från vardera arbetsgivar- och arbetstagsidan.

Reglerna för att överklaga till högre instans är i stort sett samma som i vanliga tvistemål, men vissa särskilda begränsningar gäller. Högsta domstolen prövar rättsfrågor av principiell betydelse, oavsett belopp som står på spel.

Handelsrättsliga mål, det vill säga tvister där åtminstone en av parterna är näringsidkare (se 51 § i *Jurisdiktionsnorm* – lag om rättegången i tvistemål och om domstolsväsendet), handläggs med få undantag som vanliga tvistemål. De lagfarna domarna vid den dömande avdelningen biträds i första och andra instans av en lekmannadomare som företräder näringslivet (så är dock inte fallet i högsta domstolen).

Domstolarna handlägger även civilrättsliga ärenden där det inte föreligger någon tvist i egentlig mening (**rättsvårdsärenden**). Det kan gälla fastställande av förlikningar, förmyndarskaps- och vårdnadsärenden eller andra ärenden där det som regel inte råder tvist mellan två parter med motstående intressen.

Rättsvårdsärenden avgörs i de flesta fall av distriktsdomstol i första instans, av regiondomstol i andra instans och av högsta domstolen i sista instans. I första instans prövas ärendena som regel av en ensamdomare eller av en domstolstjänsteman med juridisk utbildning (*Rechtspfleger*), och i andra och tredje instans av en domstol som är sammansatt av tre eller fem lagfarna domare.

Även reglerna för överklagande är ungefär desamma som i tvistemål. Möjligheterna att överklaga till högre instans är dock inte lika begränsade. Det är dessutom tillåtet att i begränsad utsträckning åberopa nya omständigheter i andra instans.

Ärenden av detta slag är av mycket skiftande karaktär och därför gäller ofta specialregler för olika fall.

Förvaltningsdomstolar

Sedan den 1 januari 2014 finns det inte längre möjlighet att överklaga ett förvaltningsbeslut till en annan, högre myndighet utanför domstolsväsendet. Myndighetsbeslut kan i stället överklagas till den federala förvaltningsdomstolen eller en delstatsförvaltningsdomstol (genom s.k. *Beschwerde*), som prövar målet i sak. Förvaltningsdomstolarnas avgöranden kan under vissa omständigheter överklagas med avseende på rättsfrågor till högsta förvaltningsdomstolen (*Verwaltungsgerichtshof*) genom s.k. *Revision*.

Andra specialdomstolar

Särskild ställning

”Domstolarna för offentlig rätt”, dvs. författningsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen, har en särskild ställning inom Österrikes rättssystem. De är oberoende domstolar, men liksom de nya förvaltningsdomstolar som har inrättats från och med den 1 januari 2014 är de åtskilda från justitieministeriet och organisatoriskt självständiga. Båda finns i Wien och deras behörighet omfattar hela landet.

De skiljer sig från de allmänna domstolarna också genom att de inte prövar tvistemål och brottmål (inte ens som överprövningsinstans), utan har särskilda uppgifter på den offentliga rättens område. Från och med den 1 januari 2015 är det dock på vissa villkor möjligt för parterna i mål som prövats av en allmän domstol att vända sig till högsta förvaltningsdomstolen med en ansökan om upphävande av en lag eller ett beslut.

Författningsdomstolen

Författningsdomstolens viktigaste uppgift är att kontrollera att lagar överensstämmer med författningen och de grundläggande rättigheterna. Den ska särskilt granska att följande typer av rättsakter och beslut är förenliga med författningen:

- Förbunds lagar och delstatslagar.
- Myndighetsförordningar (*Verordnungen*).
- Slutliga myndighetsbeslut (*Bescheide*).

Författningsdomstolen har vid behov rätt att upphäva sådana rättsakter och beslut.

I motsats till domare vid andra domstolar är domarna vid författningsdomstolen inte yrkesdomare (*Berufsrichter*) utan så kallade ”hedersdomare” (*Honoratiorenrichter*). Domstolens ledamöter är framstående personer som redan har haft en framgångsrik juridisk karriär i en annan ställning. De flesta domarna i författningsdomstolen utövar sitt ämbete på deltid och kan således ha ett annat arbete vid sidan av (t.ex. som domare eller universitetslärare, men inte som statstjänsteman, eftersom dessa måste befrias från sina officiella åtaganden). Författningsdomstolen sammanträder vanligtvis fyra gånger per år.

Högsta förvaltningsdomstolen

Högsta förvaltningsdomstolen har till uppgift att **övervaka att åtgärder och beslut i den offentliga förvaltningen som helhet är förenliga med lag**. Undantaget är förordningar (*Verordnungen*), som endast författningsdomstolen har rätt att granska och upphäva. Domstolen prövar i första hand överklaganden (*Revisionen*) av avgöranden från förvaltningsdomstolarna (endast rättsfrågor).

Rättsdatabaser

På webbplatsen för [Österrikes justitieministerium](#) finns allmän information om det österrikiska rättssystemet.

Är tillgången till databasen kostnadsfri?

Ja.

Länkar

[Domstolarnas behörighet – Österrike](#)

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 25/04/2017

Specialdomstolar - Polen

Här hittar du information om hur specialdomstolarna i Polen är uppbyggda.

Specialdomstolar

Det finns flera specialdomstolar i Polen.

Högsta domstolen (*Sąd Najwyższy*)

Högsta domstolen är Polens högsta rättsinstans. Den kontrollerar att alla övriga domstolars avgöranden är lagenliga och ser till att tolkningen av lagar och domstolarnas praxis präglas av konsekvens.

Högsta domstolen tillhör inte de allmänna domstolarna. Den prövar kassationsbesvär och andra överklaganden av övriga domstolars domar och utfärdar resolutioner för att förtydliga lagbestämmelser som är otydliga och som tillämpas olika av olika domstolar. Den utfärdar även resolutioner för att avgöra rättsliga frågor som hänskjuts till den i samband med specifika mål.

Polens högsta domstol (*Sąd Najwyższy*) offentliggör sina avgöranden, tillsammans med domskäl, på sin webbplats, [Polens högsta domstol](#). Informationen på webbplatsen är även tillgänglig på engelska.

Författningsdomstolen (*Trybunał Konstytucyjny*)

I det polska rättssystemet betraktas inte **författningsdomstolen** (*Trybunał Konstytucyjny*) som en allmän domstol.

Författningsdomstolen prövar

- om nationell lagstiftning och internationella överenskommelser är förenliga med konstitutionen,
- om nationell lagstiftning är förenlig med internationella överenskommelser som måste ratificeras före parlamentets godkännande,
- om förordningar som utfärdats av statliga myndigheter, ratificerade internationella överenskommelser och lagar är förenliga med konstitutionen,
- om politiska partiers mål eller verksamhet är förenliga med konstitutionen,
- konstitutionella klagomål.

Alla avgöranden i författningsdomstolen offentliggörs, tillsammans med domskäl, på webbplatsen för [Polens författningsdomstol](#). Informationen på webbplatsen är även tillgänglig på engelska.

Statsdomstolen (*Trybunał Stanu*)

Statsdomstolen (*Trybunał Stanu*) prövar mål där en person som innehar (eller har innehaft) något av Polens högsta offentliga ämbeten anklagas för att ha brutit mot konstitutionen eller andra rättsakter.

Du hittar mer information på [polska statsdomstolens](#) webbplats

Förvaltningsdomstolar

Förvaltningsdomstolarna omfattar **högsta förvaltningsdomstolen** (*Naczelny Sąd Administracyjny*) och regionala författningsdomstolar – en per **vojevodskap** (län) eller region (*województwie sądy administracyjne*).

Högsta förvaltningsdomstolen

- avgör om lokala styrande församlingars resolutioner, eller förvaltningsföreskrifter från provinsiella förvaltningsmyndigheter (*terenowe organy administracji publicznej*), är lagenliga,
- avgör klagomål mot förvaltningsbeslut, beslut som fattas i förvaltningsärenden till följd av klagomål (eller avslutar sådana ärenden) och beslut som på grund av målets art kan överklagas,
- prövar vissa resolutioner från kommunala myndigheter eller myndighetssammanslutningar,
- besvarar rättsliga frågor som lokala appellationsinstanser har hänskjutit till domstolen.

Sedan den 1 oktober 2007 offentliggör **högsta förvaltningsdomstolen** alla sina avgöranden. Arbetet med att även föra in tidigare avgöranden i databasen pågår fortfarande. Domstolens webbplats är endast tillgänglig på polska.

[Högsta förvaltningsdomstolen](#) (*Naczelny Sąd Administracyjny*) offentliggör sina avgöranden, tillsammans med domskälen, på sin webbplats.

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 10/12/2012

Specialdomstolar - Portugal

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [pt](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

I det här avsnittet hittar du information om hur specialdomstolar fungerar i Portugal.

Domstolar i första instans

De allmänna domstolarna handlägger alla civil- och straffrättsliga ärenden samt alla mål som inte avgörs av andra domstolar. De är regelmässigt domstolar med allmän behörighet.

Det förekommer även domstolar med särskild behörighet (som handlägger ärenden med viss rättegångsform) och specialdomstolar för att handlägga frågor inom bestämda ämnesområden (oberoende av rättegångsformen).

Domstolar med särskild behörighet

Förundersökningsdomstolar (Tribunais de Instrução Criminal)

Dessa domstolar ska sköta förundersökningar, besluta om åtal och arbeta med utredningens rättsliga frågor.

Familje- och ungdomsdomstolar (Tribunais de Família e Menores)

Dessa domstolar har följande behörighet:

- Handlägga och döma i ärenden om personers rättsliga status: ärenden om skiljande av personer och tillgångar samt skilsmässor, vidare alla relaterade ärenden som bouppteckningar och skyddsåtgärder, ärenden om annullering eller upplösning av civiläktenskap, samt ärenden om och verkställande av underhåll mellan makar och tidigare makar.

- Handlägga och döma i ärenden om förhållanden mellan föräldrar och barn: beviljande av adoption, reglering av vårdnad och utredningar av relaterade frågor, offentliga utredningar av moderskap och faderskap samt bestridande av faderskap.
- Handlägga och besluta i ärenden om skydd av utsatta underåriga: besluta om åtgärder för underåriga som misshandlas, överges eller är i nöd, som kan vara utsatta i fråga om hälsa, säkerhet, utbildning eller sedlighet; bedöma om och besluta om begäran om skyddsåtgärder för underåriga mot övergrepp inom familjen eller på institutioner där de är placerade.

Arbetsdomstolar (Tribunais de Trabalho)

Civilrättsligt har arbetsdomstolarna behörighet i exempelvis följande frågor:

- Arbetstagarrelationen och ingåendet av anställningsavtal.
- Arbetsolyckor och yrkessjukdomar.
- tvister mellan institutioner för social omsorg eller familjebidrag och mottagare av familjebidrag, med avseende på respektive parts rättigheter, befogenheter eller rättsliga skyldigheter, bestämmelser eller föreskrifter, utan påverkan på förvaltnings- och skattedomstolars behörighet.
- Strejkrelaterade frågor.

Handelsdomstolar (Tribunais de Comércio)

Handelsdomstolar ska särskilt handlägga och besluta om följande:

- Insolvensförfaranden om gäldenären är ett affärsdrivande bolag eller om ett företag ingår i insolvensmassan.
- Beslut om avsaknad, ogiltighet och annullering av bolagsordning.
- Beslut om uppskjutande och upphävande av bolagsstämmors beslut.
- Beslut där ärendet gäller immaterialrättigheter och i något avseende regleras av lagstiftningen om immaterialrättigheter.

Sjörättsdomstolar (Tribunais Marítimos)

Sjörättsdomstolarna har behörighet i följande frågor:

- Ersättning för skador orsakade av eller på fartyg, båtar och andra flytande anordningar som regleras i lag.
- Avtal om byggande, reparation, köp och försäljning av fartyg, båtar och andra flytande anordningar för användning inom sjöfarten.
- Avtal om sjötransporter eller avtal om kombinerade eller multimodala transporter.
- Försäkringsavtal om fartyg, båtar och andra flytande anordningar för användning inom sjöfarten och om dessas last.
- Panter och förmåner rörande fartyg och båtar, liksom faktiska säkerheter i flytande anordningar och dessas last.
- Ansvarighet för förorening av hav och andra vatten inom territoriet.

Straffdomstolar (Tribunais de Execução de Penas)

Dessa domstolar har särskilt behörighet i följande frågor:

- Beviljande och upphävande av villkorlig frigivning.
- Granskning, förlängning och omprövning av säkerhetsåtgärder i form av internering av personer som inte är straffmyndiga.
- Beviljande och upphävande av försöksfrigivning.
- Beslut om frigivning i förtid, avbrytande av straff på relativt obestämd tid eller av säkerhetsåtgärd i form av internering.

Specialdomstol för immaterialrättigheter (Tribunal de Competência Especializada para a Propriedade Intelectual)

Denna domstol, med säte i Lissabon, handlägger ärenden gällande upphovsrätt och anknutna rättigheter, immaterialrättigheter, internetdomäner, firma och bolagsnamn. Den handlägger även överklaganden av beslut som fattats av Instituto Nacional da Propriedade Industrial (nationella institutet för immaterialrättigheter), Fundação para a Computação Científica Nacional (stiftelsen för nationell vetenskaplig analys) och Instituto dos Registos e do Notariado (register- och notariatinstitutet).

Domstolar med särskild behörighet (Tribunais de Competência Específica)

Dessa domstolar handlägger frågor inom bestämda ämnesområden, beroende av rättegångsformen. De är inte domstolar i egentlig mening utan avdelningar inom underrätterna: civilavdelningar (*varas civeis*), brottmålsavdelningar (*varas criminais*), civildomstolar (*juizos civeis*), brottmålsdomstolar (*juizos criminais*), civildomstolar för småmål (*juizos de pequena instância cível*), brottmålsdomstolar för småmål (*juizos de pequena instância criminal*) och verkställighetsdomstolar (*juizos de execução*).

Civilavdelningar ska handlägga och döma i mål där kollegial domstol krävs enligt lag och vars värde medger överklagande till appellationsdomstol.

Brottmålsavdelningar har bl.a. behörighet att döma i brottmål där kollegial domstol eller jurydomstol krävs.

Civildomstolar är behöriga att handlägga och döma i civila ärenden där civilavdelningar och civildomstolar för småmål inte är behöriga. Brottmålsdomstolar är behöriga att döma i brottmål där brottmålsavdelningar och brottmålsdomstolar för småmål inte är behöriga.

Civildomstolar för småmål är behöriga att handlägga och döma i civila ärenden med förenklat förfarande. De är även behöriga i ärenden som inte omfattas av civilprocesslagen, som kräver ett särskilt förfarande och där beslutet inte kan överklagas på normalt sätt. Brottmålsdomstolar för småmål är särskilt behöriga att handlägga och döma i ärenden med förenklat, förkortat och summariskt förfarande.

Verkställighetsdomstolar har den behörighet i verkställighetsprocessen som föreskrivs i civilprocesslagen.

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 30/01/2014

Specialdomstolar - Rumänien

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [ro](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Här hittar du information om specialdomstolarna i Rumänien.

Specialdomstolar

Tribunalenförfamiljemål och målsomrör minderåriga

Tribunalen för familjemål och mål som rör minderåriga (*Tribunalul pentru Minorii si Familie Braşov*) prövar mål som rör brott som begås av eller mot minderåriga. Innan den särskildtribunalen inrättades prövades sådana mål av tribunalen i Braşov.

Särskildtribunaler

Det finns tre särskildtribunaler (som förut kallades handelstribunaler):

- Den särskildtribunalen i Cluj (*Tribunalul Specializat Cluj*)
- Den särskildtribunalen i Mureş (*Tribunalul Specializat Mureş*)
- Den särskildtribunalen i Argeş (*Tribunalul Specializat Argeş*)

De prövar mål som rör företagare. Alla personer som driver företag betraktas som företagare.

Militärdomstolar

Militärdomstolarnas behörighet fastställs i straffprocesslagen. Varje militärdomstol har ställning som militär enhet.

Militärdomstolarna har följande hierarki:

- Fyra militära tribunaler (i Bukarest, Cluj-Napoca, Iaşi och Timişoara)
- Den regionala militära tribunalen i Bukarest
- Den militära appellationsdomstolen i Bukarest

Vid militärdomstolarna tjänstgör militära domare, notarier, arkivarier och annan personal.

Militära tribunaler

I Rumänien finns 4 militära tribunaler som ligger i

- Bukarest
- Cluj-Napoca
- Iași
- Timișoara.

Som domstol i första instans prövar de militära tribunalerna i första hand brott mot Rumäniens försvarsförmåga (t.ex. brott mot militär ordning och disciplin samt brott i samband med strider), och andra brott som militärer upp till och med överstes grad begått i samband med sin tjänsteutövning.

Den regionala militära tribunalen i Bukarest (*Tribunalul Militar Teritorial București*)

Den regionala militära tribunalen prövar följande:

- Som **första instans**, främst mål som rör följande brott som officerare upp till och med överstes grad begått i samband med sin tjänsteutövning:
 1. Vissa brott mot liv och lem eller kroppslig integritet.
 2. Vissa brott mot individens rättigheter.
 3. Vissasexualbrott.
 4. Vissa ägandebrott.
 5. Vissa brott på arbetsplatsen eller i samband med arbetet.
 6. Vissa brott som hindrar rättsprocessen.
 7. Uppsåtliga brott som lett till döden eller att offret har begått självmord.
 8. Brott som rör olaglig handel med eller konsumtion av narkotika.
 9. Oredlighet mot borgenär, om brottet rör banksystemet.
- Som **högre appellationsdomstol**, begäran om överprövning av domar som meddelats av militära tribunaler i samband med brott där rättsprocessen inletts till följd av ett klagomål av en skadelidande partsamt begäran om överprövning av brottmålsdomar som meddelats av militära tribunaler i samband med förebyggande åtgärder, tillfällig frigivning eller säkerhetsåtgärder, begäran om överprövning av brottmålsdomar som meddelats av militära tribunaler i samband med verkställighet av brottmålsdomar eller rehabilitering samt andra i lagen föreskrivna typer av mål.
- Den regionala militärtribunalen dömer i **behörighetskonflikter** mellan **militära tribunaler** inom sitt geografiska behörighetsområde.

Den militära appellationsdomstolen i Bukarest (*Curtea Militară de Apel București*)

Den militära appellationsdomstolen prövar,

- som **domstol i första instans**,
 1. mål som rör brott mot rikets säkerhet och brott mot freden och mänskligheten som begåtts av militärer,
 2. mål som rör brott som begåtts av domare i militära tribunaler eller regionala militära tribunaler, samt av militära åklagare vid de militära åklagarmyndigheter som är knutna till dessa domstolar,
- som **appellationsdomstol**, överklaganden av beslut som fattats av regionala militära tribunaler i första instans,
- som **högre appellationsdomstol**, begäran om överprövning av brottmålsdomar som meddelats av en militär tribunal i första instans, med undantag för mål som faller inom en regional militärtribunals behörighet, samt andra i lag särskilt föreskrivna mål.
- Den dömer i **behörighetskonflikter** mellan regionala militära tribunaler, mellan militära tribunaler och regionala militära domstolar eller mellan militära tribunaler som hör till olika regionala militära tribunalers jurisdiktion, samt andra i lag särskilt föreskrivna mål.

Förvaltningsdomstolar

Det finns inga förvaltningsdomstolar i Rumänien. Särskilda förvaltningsrättsliga avdelningar på domstolarna är behöriga att döma i förvaltningsrättsliga mål.

Andra specialdomstolar

Författningsdomstolen

Författningsdomstolen består av 9 domare som utses för en icke förnybar mandatperiod på 9 år. **Deputeradekammaren, senaten** och **Rumäniens president** utser 3 domare vardera. Domarna i författningsdomstolen väljer domstolens ordförande i en sluten omröstning för en treårig mandatperiod. Författningsdomstolen måste byta ut en tredjedel av domarna vart tredje år.

Enligt artikel 146 i den **rumänska författningen** har författningsdomstolen följande befogenheter:

- Den yttrar sig innan **lagar** kungörs om huruvida de är förenliga med författningen efter hänskjutande från presidenten, talmannen i någon av parlamentets kammare, regeringen, Högsta domstolen, ombudsmannen eller minst 50 deputerade eller minst 25 senatorer. Den kontrollerar på eget initiativ författningenslighet hos förslag som rör ändringar av författningen.
- Den yttrar sig om huruvidafördrag och andra internationella överenskommelser är förenliga med författningen efter hänskjutande från talmannen i någon av parlamentets kammare, minst 50 deputerade eller minst 25 senatorer.
- Den yttrar sig om huruvidaparlamentets förordningar är förenliga med författningen efter hänskjutande från talmannen i någon av parlamentets kammare, en grupp i parlamentet, minst 50 deputerade eller minst 25 senatorer.
- Den prövarinvändningar som gjorts i domstol eller skiljenämnd om att **lagar och förordningar** är oförenliga med författningen. Sådana invändningarkan också göras direkt av ombudsmannen.
- Den fattar beslut i **författningsrättsliga tvister** mellan myndigheter på begäran av presidenten, talmannen i någon av parlamentets kammare, premiärministern eller ordföranden i Domstolsrådet.
- Den övervakar att **valförfarandet** i samband med presidentval följs och bekräftar valresultatet.
- Den avger **yttranden** om förslag om att avsätta Rumäniens president.
- Den kontrollerar om det råder **förhållanden** som gör det berättigat att utse en tillförordnad statschef och rapporterar sina slutsatser till parlamentet och regeringen.
- Den övervakar att förfarandet för att organisera och hålla en folkomröstning **följs** och bekräftar resultatet.
- Den kontrollerar om villkoren uppfylls för att medborgare ska kunna utöva sin **initiativrätt till lagstiftning**.
- Den prövar invändningar som rör huruvida ett **politiskt parti** är oförenligt med författningen.
- Den har även andra **befogenheter** enligt domstolens grundrättsakt (lag 47/1992 ny version).

Rättsdatabaser

Följande rättsdatabaser är tillgängliga på Internet:

- [Högsta domstolen](#) offentliggör sin rättspraxis.
- Domstolarna offentliggör sina beslut i sammandrag på sina portaler. Se till exempel [beslut i sammandrag av appellationsdomstolen i Bukarest](#);
- **Lagrådet** ansvarar för och handhar [den rumänska rättsdatabasen](#), som innehåller samtliga rättsakter som ingår i den rumänska lagstiftningen (lagar, regeringsförordningar, regeringsbeslut).

Är tillgången till rättsdatabasen kostnadsfri?

Ja, tillgången till rättsdatabasen är kostnadsfri.

Länkar

[Domstolarnas behörighet – Rumänien](#)

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska

kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 20/03/2014

Specialdomstolar - Slovenien

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [sl](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Mer information om domstolsväsendet finns på [Sloveniens högsta domstols officiella webbplats](#).

Här hittar du information om specialdomstolarnas organisation i Slovenien.

Arbetsdomstolarna och socialdomstolen i första instans (Delovna sodišča in socialno sodišče prve stopnje)

Arbetsdomstolar har behörighet att avgöra enskilda och kollektiva arbetsrättsliga tvister och socialdomstolarna har behörighet i socialrättsliga tvister i enlighet med lagstiftningen.

Det finns arbetsdomstolar och en socialdomstol som avgör mål i första instans.

Överklaganden av dessa domstolars beslut prövas av den högre arbets- och socialdomstolen. Sloveniens högsta domstol avgör sedan överklaganden av den högre arbets- och socialdomstolens avgöranden.

En arbetsdomstol har behörighet att avgöra följande enskilda arbetsrättsliga tvister:

- Tvister rörande ingående, föreliggande, varaktighet och upphörande av anställning.
- Tvister rörande rättigheter, skyldigheter och ansvar enligt anställningsavtal mellan arbetstagare och arbetsgivare samt deras rättsinnehavare.
- Tvister rörande rättigheter och skyldigheter inom ramen för anställningsförhållanden mellan en arbetstagare och arbetsledare som arbetstagaren har fått i uppdrag att arbeta för på grundval av ett avtal mellan arbetsgivaren och användaren.
- Tvister rörande anställningsförfaranden mellan en arbetsgivare och en arbetssökande.
- Tvister rörande immaterialrättsliga rättigheter och skyldigheter som har överenskommit mellan en arbetstagare och en arbetsgivare på grundval av ett anställningsförhållande.
- Tvister rörande arbete som utförs av barn under 15 års ålder, lärlingar, elever och studerande.
- Tvister rörande personliga stipendier mellan arbetsgivare och elever eller studerande.
- Tvister rörande frivillig provtjänstgöring.
- Tvister som omfattas av lagstiftningen.

Arbetsdomstolen är även behörig att avgöra, om ett försäkringsbolag är medsvarande i en skadeståndsvist som en arbetsdomstol har tilldelats behörighet för.

Om klaganden är arbetstagare gäller domstolsbehörighet inte bara för den domstol som har allmän territoriell behörighet för sökanden, utan även för domstolen på det territorium där arbete har eller skulle ha utförts samt för domstolen på det territorium där anställningsförhållandet har ingåtts.

En arbetsdomstol har behörighet att avgöra följande kollektiva arbetsrättsliga tvister:

- Tvister rörande ett kollektivavtals giltighet och tillämpning mellan avtalets parter eller mellan avtalets parter och andra personer.
- Tvister rörande behörigheten att genomföra kollektivförhandlingar.
- Tvister rörande kollektivavtals överensstämmelse med lagstiftningen, ömsesidig överensstämmelse mellan kollektivavtal samt överensstämmelsen mellan arbetsgivarens allmänna rättshandlingar och lagstiftning och kollektivavtal.
- Tvister rörande strejkers och andra stridsåtgärders laglighet.
- Tvister rörande arbetstagarnas delaktighet i företagsledningen.
- Tvister rörande fackföreningars behörighet i anslutning till anställningsförhållanden.

- Tvister rörande beslut om fackföreningars representativitet.
- Övriga ärenden som fastställs i lagstiftningen.

Vid avgöranden i kollektiva arbetsrättsliga tvister där en arbetsgivare är part, ska den domstol ha territoriell behörighet som har allmän territoriell behörighet för arbetsgivaren.

Socialdomstolen har behörighet att avgöra följande socialrättsliga tvister:

1. Beträffande **pensions- och invaliditetsförsäkring:**

- Tvister rörande rättigheter till och från pensions- och invaliditetsförsäkringar.
- Tvister rörande rättigheter till och från extra pensionsförsäkring.
- Tvister rörande betalning av avgifter för obligatoriska pensions- och invaliditetsförsäkringar och obligatoriska extra pensionsförsäkringar.
- Tvister rörande fastställande eller avslutande av tjänster med obligatorisk anslutning till en extra pensionsförsäkring.
- Tvister rörande frivillig anslutning till obligatorisk pensions- och invaliditetsförsäkring och betalning av motsvarande avgifter.
- Tvister rörande erkännande och kompletterande förvärv av försäkringsperioder.
- Tvister rörande rätten till statlig pension.
- Tvister rörande socialförsäkringsregister.

2. Beträffande **sjukförsäkring:**

- Tvister rörande rättigheter till och från obligatorisk sjukförsäkring och betalning av avgifter för denna försäkring.

3. Beträffande **arbetslöshets- och anställningsförsäkring:**

- Tvister rörande rättigheter till och från obligatorisk arbetslöshetsförsäkring och betalning av avgifter för denna försäkring.
- Tvister rörande frivillig anslutning till obligatorisk arbetslöshetsförsäkring och betalning av avgifter för denna försäkring.
- Tvister rörande stipendier som tilldelas på basis av en inventering av tillgångar samt stipendier för begåvade personer.
- Tvister rörande studielån som grundar sig på garantier och subventionerad ränta och som tilldelas på basis av en inventering av tillgångar.

4. Beträffande **föräldraskydd och familjeförmåner:**

- Tvister rörande rättigheter till och från försäkring för föräldraskydd och betalning av avgifter för denna försäkring.
- Tvister rörande rätten till familjeförmåner.

5. Beträffande **sociala förmåner:**

- Tvister rörande sociala trygghetsförmåner.
- Tvister rörande rätten till sociala förmåner under olika poster, om dessa har till syfte att utgöra en lösning för karendens sociala trygghet och om rätten till en sådan förmån avgörs på basis av en inventering av tillgångar.

På ovannämnda områden har socialdomstolen även behörighet att avgöra följande socialrättsliga tvister:

- Tvister rörande återbetalande av felaktigt mottagna belopp.
- Tvister rörande ersättning för skador som har orsakats av ett officiellt statligt organ eller myndighetsutövare till en försäkrad person eller en person som har rätt till social trygghet eller för skador som en försäkrad person har orsakat en institution i samband med försäkringsrelationer eller i samband med att rätten till social trygghet utövas.

Socialdomstolen har även behörighet i socialrättsliga tvister som fastställs i lagstiftningen.

I Slovenien finns det följande förstainstansdomstolar:

- Celjes arbetsdomstol med säte i Celje som har behörighet över domkretsen för Celje.
- Kopers arbetsdomstol med säte i Koper som har behörighet över domkretsarna för Koper och Nova Gorica.

- Ljubljanas arbets- och socialdomstol med säte i Ljubljana som har behörighet för att avgöra arbetsrättsliga tvister i domkretsarna för Kranj, Krško, Ljubljana och Novo mesto samt för att avgöra socialrättsliga tvister för Republiken Sloveniens territorium.
- Maribors arbetsdomstol med säte i Maribor som har behörighet över domkretsarna för Maribor, Murska Sobota, Ptuj och Slovenj Gradec.

Förstainstansdomstolar avgör arbetsrättsliga tvister vid domstolens säte, om det inte anges att avgörandet ska fällas vid externa avdelningar.

I arbets- och socialrättsliga tvister beslutar en förstainstansdomstol genom en nämnd, bestående av en domare som är ordförande och två lekmannadomare. Av de senare ska en väljas från en förteckning över kandidater som är arbetstagare eller försäkrade personer och den andre från en förteckning över kandidater som är arbetsgivare eller institutioner.

En ensam domare beslutar i enskilda arbetsrättsliga och socialrättsliga tvister om sakrättsliga anspråk, om egendomens värde inte överstiger det föreskrivna beloppet i civilprocesslagen. En ensam domare ska besluta i vissa viktiga mål oberoende av egendomens värde (exempelvis i enskilda arbetsrättsliga tvister rörande upphävda anställningsavtal, provanställning, övertidsarbete, arbetspauser och arbetsvila, semester och annan arbetsfrånvaro, skyldighet att utföra arbete på grund av extraordinära omständigheter, disciplinstraff, tillfällig arbetsfrånvaro på grund av inlett disciplinförfarande och tillfällig förflyttning; i socialrättsliga tvister rörande rätt till biståndsförmån, rätt till invaliditetsersättning för funktionshinder och rätt till behandling på spa).

Sloveniens appellationsdomstol för arbets- och socialrätt (Višje delovno in socialno sodišče Republike Slovenije)

Arbetsdomstolar har behörighet att avgöra enskilda och kollektiva arbetsrättsliga tvister och socialdomstolarna avgör socialrättsliga tvister i enlighet med lagstiftningen.

Denna appellationsdomstol prövar överklaganden av arbetsdomstolarnas och socialdomstolens avgöranden. Högsta domstolen (vrhovno sodišče) prövar överklaganden av appellationsdomstolens avgöranden.

Appellationsdomstolen för arbets- och socialrätt har säte i Ljubljana.

Appellationsdomstolen för arbets- och socialrätt dömer i en sammansättning av tre domare.

Sloveniens förvaltningsdomstol (Upravno sodišče Republike Slovenije)

Sloveniens förvaltningsdomstol prövar förvaltningsrättsliga tvister i enlighet med förfaranden som fastställs i lagen om förvaltningstvister.

Dessa tvister rör skyddet av enskildas och organisationers rättigheter och legitima intressen mot bakgrund av beslut och åtgärder som vidtagits av myndigheter och myndighetsutövare, i enlighet med bestämmelserna i ovan nämnda lag.

I en förvaltningsrättslig tvist gäller följande:

- Domstolen prövar lagenligheten hos myndigheters slutliga handlingar som inkräktar på den klagandes rättsliga ställning.
- Domstolen prövar lagenligheten hos myndigheters enskilda handlingar och ingripanden mot en enskild persons mänskliga fri- och rättigheter, om inte dessa rättigheter tillvaratas på annat sätt.
- Domstolen prövar lagenligheten hos handlingar som har antagits av statliga eller lokala organ och myndighetsutövare och som har utfärdats i form av en förordning som reglerar enskilda förhållanden.

I en förvaltningsrättslig tvist är det förvaltningsdomstolen som fäller avgörandet i första instans. Men Sloveniens högsta domstol ska fälla avgörandet när det gäller klagomål mot ett beslut i första instans som rör en förvaltningsrättslig tvist samt ett beslut om särskilda rättsmedel.

Förvaltningsdomstolen har säte i Ljubljana.

Förvaltningsdomstolen ska döma vid sitt **huvudsäte** samt vid följande **filiakontor**:

- Celje-avdelningen för det område som omfattas av Celje appellationsdomstol.
- Nova Gorica-avdelningen för de områden som omfattas av Koper appellationsdomstol.
- Maribor-avdelningen för det område som omfattas av Maribor appellationsdomstol.

Vilket filialkontor som ska användas vid rättskipningen ska bestämmas utifrån var käranden har sin hemvist eller sitt huvudkontor.

Om kåranden saknar hemvist eller huvudkontor i Slovenien måste förvaltningsdomstolen döma vid filialkontoret i det område där den omtvistade förvaltningsakten i målet har genomförts.

Förvaltningsdomstolen är domför med tre domare, utom i vissa i lag reglerade mål där en ensam domare dömer.

Högsta domstolen (vrhovno sodišče) prövar överklaganden i sammansättning med tre domare. I tvister om behörighet är antalet domare tre eller fem.

Rättsdatabaser

Mer information om domstolsväsendet finns på [Sloveniens högsta domstols officiella webbplats](#).

Länkar

[rättsliga myndigheter](#)

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 02/11/2016

Specialdomstolar - Slovakien

 Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [sk](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Här hittar du information om hur specialdomstolarna i Slovakien är organiserade.

Förvaltningsdomstolar

Förvaltningsmål handläggs primärt av länsdomstolar och Slovakien's högsta domstol.

Slovakien har inga separata förvaltningsdomstolar. I stället har man separata förvaltningsrättsliga **avdelningar**.

Specialdomstolar

Författningsdomstolen

[Slovakien's författningsdomstol](#) är ett oberoende rättsligt organ som har befogenhet att avgöra om rättsregler är [förenliga med författningen](#).

Författningsdomstolen har sitt säte i Košice, på adressen Hlavná 110, Košice 042 65. Den har även ett kontor i Bratislava på adressen Župné námestie 12.

Behörighet

I enlighet med Slovakien's författning prövar författningsdomstolen om

- lagar är förenliga med **författningen, författningslagarna** och **internationella fördrag** som har ingåtts av nationalrådet (parlamentet) och ratificerats och offentliggjorts på föreskrivet sätt,
- regeringsförfordningar och allmänt bindande rättsregler som utfärdats av ministerier och andra centrala statliga myndigheter är förenliga med författningen, författningslagarna och internationella fördrag som har ingåtts av nationalrådet (parlamentet) och ratificerats och offentliggjorts på föreskrivet sätt,
- allmänt bindande rättsregler är förenliga med författningen (artikel 68), författningslagarna och internationella fördrag som har ingåtts av nationalrådet (parlamentet) och ratificerats och offentliggjorts på föreskrivet sätt, såvida detta inte ska prövas av en annan domstol,
- allmänt bindande rättsregler som utfärdats av lokala instanser inom statsförvaltningen och allmänt bindande rättsregler som utfärdats av självstyrande lokala myndigheter (i enlighet med artikel 71 andra stycket) är förenliga med författningen, författningslagarna och internationella fördrag som offentliggjorts på föreskrivet sätt,

- regeringsförordningar och allmänt bindande rättsregler som utfärdats av ministerier och andra centrala statliga myndigheter är förenliga med författningen, författningslagarna och internationella fördrag som offentliggjorts på föreskrivet sätt, såvida detta inte ska prövas av en annan domstol.

Författningsdomstolen ska dessutom

- pröva internationella fördrag som både måste godkännas av nationalrådet (parlamentet) och vara förenliga med författningen,
- besluta om en folkomröstning som har utlysts till följd av en framställning från medborgare eller ett beslut av nationalrådet (i enlighet med artikel 95.1) är förenlig med författningen och författningslagarna,
- pröva behörighetstvister mellan myndigheter, såvida lagen inte föreskriver att sådana tvister ska avgöras av ett annat statligt organ,
- pröva klagomål från privatpersoner och juridiska personer som gör gällande att deras grundläggande fri- och rättigheter eller deras mänskliga rättigheter enligt ett internationellt fördrag som har ratificerats av Slovakien och offentliggjorts på föreskrivet sätt, har kränkts, såvida skyddet av dessa fri- och rättigheter inte ska prövas av en annan domstol,
- pröva klagomål från självstyrande lokala myndigheter mot författningsstridiga eller olagliga ingripanden i frågor som omfattas av deras behörighetsområde, såvida detta inte ska prövas av en annan domstol,
- tolka författningen eller författningslagarna när en fråga är omtvistad,
- pröva klagomål mot ett beslut om bekräftelse av en parlamentsledamots mandat,
- besluta om val (till presidentämbetet, till nationalrådet eller till självstyrande lokala myndigheter) har genomförts i enlighet med författningen och lagstiftningen,
- pröva klagomål mot resultat av folkomröstningar (eller plebiscit) som leder till att Slovakiens president måste avgå,
- pröva om ett beslut om att upplösa ett politiskt parti eller en politisk rörelse, eller att avbryta deras politiska verksamhet, är förenligt med författningslagarna och andra lagar,
- pröva ett åtal som väckts av nationalrådet mot Slovakiens president efter uppsåtlig överträdelse av författningen eller landsförräderi,
- pröva om ett beslut om att förklara undantagstillstånd och andra beslut i samband därmed har fattas i enlighet med författningen och författningslagarna.

Domstolens sammansättning

Författningsdomstolen består av **13 domare**.

Domarna i författningsdomstolen utses av Slovakiens president på förslag av nationalrådet och för en tolvårig mandatperiod. Nationalrådet måste föreslå dubbelt så många kandidater som presidenten ska utse.

Annan relevant information

Författningsdomstolens beslut måste fattas av **nämnder bestående av tre ledamöter** (senaten) eller under ett **plenarsammanträde**.

Författningsdomstolens beslut är slutgiltiga och kan alltså inte överklagas.

Författningsdomstolen kan inleda ett rättsligt förfarande efter att ha mottagit ett **yrkande** från

- minst en femtedel av det slovakiska nationalrådets ledamöter,
- presidenten,
- regeringen,
- en domstol,
- Riksåklagaren,
- alla som enligt artikel 127 kan dömas (klagomål av privatpersoner eller juridiska personer) och artikel 127a (klagomål av lokala självstyrande myndigheter),
- Slovakiens nationella revisionsorgan i de fall som anges i artikel 126.2 (om det nationella revisionsorganet är behörigt).

- Ombudsmannen i ärenden som gäller om rättsregler är förenliga med artikel 125.1 (om en folkomröstning som ska utlysas till följd av en framställning från medborgare eller ett beslut av nationalrådet är förenlig med författningen och/eller författningslagarna) eftersom tillämpningen skulle kunna äventyra grundläggande friheter och rättigheter eller mänskliga rättigheter som följer av ett internationellt fördrag som Slovakien ratificerat och som antagits enligt gällande lagstiftning.

Rättsdatabaser

På [författningsdomstolens webbplats](#) har man kostnadsfritt tillgång till

- domstolens avgöranden,
- rapporter om slutsatser och avgöranden,
- pressmeddelanden,
- internationell verksamhet,
- information om domstolen.

Den särskilda brottmålsdomstolen

Den särskilda brottmålsdomstolen i Pezinok inrättades 2009 som efterföljare till specialdomstolen. Brottmålsdomstolen handlägger brottmål. Den är en förstainstansrätt på samma nivå som länsdomstolarna. I lag nr 291/2009 om den särskilda brottmålsdomstolen och om ändring av vissa lagar fastställs domstolens behörighet och uppgifter.

Kontaktinformation till den särskilda brottmålsdomstolen i Slovakien:

Adress: Suvorovova č. 5/A, P.O.BOX 117, 902 01 Pezinok

Tfn: +421 33 69 031 14

Fax: +421 33 69 032 72

Behörighet

Domstolen har behörighet att döma i mål som avser följande brott:

- Överlagt mord.
- Stämpling till brott som avser offentlig upphandling och offentlig försäljning (artikel 266.3 i strafflagen).
- Förfalskning av valuta och värdepapper (artikel 270.4 i strafflagen).
- Ämbetsbrott av offentliga personer, artiklarna 326.3 och 326.4 i strafflagen, i förening med överträdelser enligt b, c, e, f, g, h, k eller l.
- Tagande av muta, artiklarna 328–331 i strafflagen.
- Givande av muta, artiklarna 332–335 i strafflagen.
- Indirekt korruption, artikel 336 i strafflagen.
- Röstköp, artikel 336a i strafflagen.
- Bildande och främjande av kriminella grupper eller terroristgrupper.
- Särskilt grova brott av kriminella grupper eller terroristgrupper.
- Egendomsbrott enligt avdelning IV i strafflagens särskilda del eller ekonomisk brottslighet i avdelning V, om brottet orsakar skada eller leder till vinning som är 25 000 gånger så stor som beloppet för en ringa skada enligt strafflagen eller om brottets värde uppgår till 25 000 gånger beloppet för en ringa skada.
- Brott mot Europeiska unionens ekonomiska intressen.
- Brott som har samband med de som anges ovan, om villkoren för förenade mål har uppfyllts.

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Specialdomstolar - Finland

I det här avsnittet hittar du information om hur specialdomstolar fungerar i Finland.

Specialdomstolar

I Finland finns specialdomstolar vars arbetsuppgifter fastställs i särskilda lagar. Specialdomstolarna har inrättats för att hantera vissa måltyper som kräver särskild sakkunskap som inte finns i allmänna domstolar eller förvaltningsdomstolar. Specialdomstolarnas sammansättning avspeglar normalt den sakkunskap som är relevant för området. Följande specialdomstolar finns

- arbetsdomstolen
- marknadsdomstolen
- försäkringsdomstolen
- riksrätten

Arbetsdomstolen

☞ [Arbetsdomstolen](#) behandlar tvistemål som bl.a. hänför sig till tillämpningen av lagen om kollektivavtal, lagen om statens tjänstekollektivavtal, lagen om kommunala tjänstekollektivavtal och lagen om den evangelisk-lutherska kyrkans tjänstekollektivavtal. Den handlägger och avgör dessutom tvister angående arbetskollektivavtal för arbetstagare och tjänstekollektivavtal för tjänstemän.

Marknadsdomstolen

☞ [Marknadsdomstolen](#) är en specialdomstol som handlägger konkurrens- och tillsynsärenden, mål och ärenden som gäller industriella rättigheter och upphovsrätt samt marknadsrättsliga ärenden.

Försäkringsdomstolen

☞ [Försäkringsdomstolen](#) är en specialdomstol som handlägger ärenden rörande social trygghet. Det kan handla om en persons rätt till arbetspension, folkpension och arbetslöshetsförmåner, och till ersättning vid olycksfall i arbetet, yrkessjukdomar och skador som orsakats i militärtjänst.

Riksrätten

☞ [Riksrätten](#) är en specialdomstol som behandlar åtal som väcks mot ledamöter av statsrådet, domare vid högsta domstolen eller högsta förvaltningsdomstolen och vissa högre tjänstemän för lagstridigt förfarande i ämbetsutövningen. Riksrätten sammanträder endast vid behov.

Mer information

☞ [Webbplatsen Rättsväsendet](#) innehåller information om Finlands domstolsväsen. Den är en portal med information om domstolar, åklagarmyndigheter, utskökningsmyndigheter och rättshjälpsbyråer.

Det går även att hitta hovrätternas och förvaltningsdomstolarnas senaste rättspraxis och dessutom länkar till domstolarnas webbplatser.

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Specialdomstolar - Sverige

Här hittar du information om specialdomstolarnas organisation i Sverige.

Specialdomstolar

Det finns några specialdomstolar som avgör tvister inom olika specialområden.

- [Arbetsdomstolen](#) handlägger arbetsrättsliga tvister. Som arbetstvist räknas varje tvist som rör förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare. Arbetsdomstolen är normalt första och enda behöriga instans i arbetstvister. Men vissa typer av arbetstvister prövas först av tingsrätten, vars dom kan överklagas till Arbetsdomstolen som då blir andra och sista domstolsinstans.
- [Marknadsdomstolen](#) handlägger bl.a. tvister enligt konkurrenslagen och marknadsföringslagen.
- [Patentbesvärslätten](#) behandlar överklaganden av Patent- och registreringsverkets beslut som rör patent, varumärken, mönster m.m. Patentbesvärslätts beslut överklagas till [Högsta förvaltningsdomstolen](#).

[Mark- och miljödomstolar](#) handlägger mål och ärenden om bl.a. tillstånd till vattenverksamhet och miljöfarlig verksamhet, frågor om hälsoskydd, naturvård, renhållning, förenade områden och farligt avfall, skadestånds- och ersättningsfrågor med miljöanknytning, frågor om bygg-, rivnings och marklov enligt plan- och bygglagen, tomträtt, överklagande av planärenden, fastighetsbildning och ledningsrätt samt expropriation. Det finns fem mark- och miljödomstolar, som är särskilda domstolar vid tingsrätterna i Nacka, Vänersborg, Växjö, Umeå och Östersund. Mark- och miljödomstolarnas domar och beslut kan överklagas till Mark- och miljööverdomstolen, som är en del av Svea hovrätt. Mål som har inletts vid mark- och miljödomstolarna och som har överklagats och prövats av Mark- och miljööverdomstolen kan överklagas till Högsta domstolen.

Sjörättsdomstolar handlägger mål som avser förhållanden som regleras i sjölagen (1994:1009). Det finns sju sjörättsdomstolar och de är en del av tingsrätterna i Luleå, Sundsvall, Stockholm, Kalmar, Malmö, Göteborg och Värmland.

[Migrationsdomstolarna](#) prövar Migrationsverkets beslut i utlännings- och medborgarskapsärenden. Migrationsdomstolarna är särskilda domstolar vid förvaltningsrätterna i Malmö, Göteborg och Stockholm och Luleå. Migrationsdomstolarnas domar och beslut kan överklagas till Migrationsöverdomstolen, som är en del av kammarrätten i Stockholm.

För vissa typer av tvister som rör hyresrätt, bostadsrätt och arrende finns det regionala [hyres- och arrendenämnder](#). Detta är domstolsliknande organ med likartade befogenheter som domstolarna.

Övriga specialdomstolar

Det finns ingen författningsdomstol eller liknande i Sverige.

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 13/09/2019

Specialdomstolar - England och Wales

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [en](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Här hittar du information om några av specialdomstolarna i England och Wales, även s.k. *tribunals* (nämnder).

Förvaltningsdomstolar

Det har nyligen införts ett nytt enhetligt nämndesystem (*tribunals system*) i Förenade kungariket. Närmare uppgifter om dessa nämnder återfinns på webbplatsen för [Her Majesty's Courts and Tribunals service](#) (ungf. det brittiska domstolsverket).

First-tier tribunal

First-tier tribunal är en allmän nämnd. Dess främsta uppgift är att handlägga överklaganden av myndighetsavgöranden på de områden som nämnden har jurisdiktion över. I vissa fall har den jurisdiktion över hela Förenade kungariket. *First-tier tribunal* är uppdelad i sex kammare:

- *Social Entitlement Chamber* (sociala rättigheter).

- *Health, Education and Social Care Chamber* (hälsa, utbildning och socialvård).
- *War Pensions and Armed Forces Compensation Chamber* (krigspensioner och ersättning till de väpnade styrkorna).
- *Tax Chamber* (skatter).
- *General regulatory chamber* (diverse).
- *Immigration and Asylum Chamber* (invandring och asyl).

En sjunde kammare, *Land Property and Housing Chamber* (fastigheter), kommer att inrättas efterhand.

Upper tribunal

Upper tribunal har inrättats för att hantera överklaganden av avgöranden från *first-tier tribunal*. Den har jurisdiktion i hela Förenade kungariket och är också indelad i kammare. Den har också befogenhet att behandla rättsliga tillsynsärenden som hänskjutits till den från *High Court*. För närvarande finns det fyra kammare:

- *Administrative Appeals Chamber* (förvaltningsöverklaganden).
- *Lands Chamber* (fastigheter).
- *Tax and Chancery Chamber* (skatter och egendomsärenden).
- *Immigration and Asylum Chamber* (invandring och asyl).

Arbetsdomstolar och arbetsöverdomstolar

Arbetsdomstolarna och arbetsöverdomstolarna är särskilda instanser, även om det kommer att finnas en nära anknytning mellan dem och *First-tier tribunal* och *Upper tribunal*.

Överlag är förfarandena i nämnderna mindre formella än i övriga domstolar. Nämnderna kan bestå av specialister eller experter som inte har juridisk utbildning, som läkare eller lekmän, men ordföranden är nästan alltid juridiskt utbildad.

I England och Wales har *Administrative Court* förvaltningsrättslig jurisdiktion för England och Wales samt tillsynsbefogenheter för lägre instanser och nämnder.

Specialdomstolar

Det finns ett antal specialdomstolar i England och Wales:

- I **Coroners' Courts** utreder en *coroner* (undersökningsdomare), ibland tillsammans med en jury, orsakerna till våldsamma och onaturliga dödsfall eller plötsliga dödsfall där dödsorsaken är okänd.
- **Court of Protection** fattar beslut i frågor som rör egendom och affärer, vård och personlig välfärd för vuxna (och i ett fåtal fall barn) med bristande beslutsförmåga. Domstolen har också befogenheter att avgöra huruvida någon har förmåga att fatta ett visst beslut. Detta är en s.k. *superior court of record* och kan fatta vägledande beslut.
- I **Courts Martial** handläggs åtal mot anställda inom krigsmakten i enlighet med militärlagstiftningen.
- **Ecclesiastical Courts** avgör mål som gäller engelska statskyrkan och kyrkolagstiftningen.

Länkar

 [Her Majesty's Courts and Tribunals Service](#)

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 30/11/2016

Specialdomstolar - Nordirland

Här hittar du information om de specialdomstolar (*tribunals*) som får administrativt stöd av Nordirlands domstolsverk, *Northern Ireland Court Service*.

Justitieministeriet (*Department of Justice*) ansvarar för förvaltningen av flera specialdomstolar i Nordirland. I praktiken sköts denna uppgift av det nordirländska domstolsverket, *Northern Ireland Courts and Tribunals Service*, som är ministeriets genomförandeorgan.

Ministeriet har ett lagstadgat ansvar för följande specialdomstolar:

- *Care Tribunal* (omsorg)
- *Charity Tribunal* (välgörenhet)
- *Criminal Injuries Compensation Appeals Panel for Northern Ireland* (överklaganden av skadestånd till brottsoffer)
- *Lands Tribunal* (fastigheter)
- *Mental Health Review Tribunal* (prövning av psykisk hälsa)
- *Northern Ireland Health and Safety Tribunal* (hälsa och säkerhet)
- *Northern Ireland Traffic Penalty Tribunal* (trafikförseelser)
- *Northern Ireland Valuation Tribunal* (prövning av värdering av fastigheter)
- *Social Security Commissioners and Child Support Commissioners* (social trygghet och underhåll till barn)
- *Special Educational Needs and Disability Tribunal* (specialutbildningsbehov och funktionsnedsättningar)
- *Tribunal under Schedule 11 to the Health and Personal Social Services (Northern Ireland) Order 1972* (hälsovård och socialtjänst)

Domstolsverket övertog i april 2010 också det administrativa ansvaret för nämnden för överklaganden av sociala förmåner (*Appeals Service*) och nämnden för hyresnivåbedömningar (*Rent Assessment*) som förvaltas genom ett särskilt servicenivåavtal med ministeriet för lokalsamhällen (*Department for Communities*). Det lagstadgade ansvaret för de båda nämnderna ska övertas av ministeriet som en del av reformprogrammet för specialdomstolar.

Domstolsverket ger även administrativt stöd enligt ett servicenivåavtal till de nordirländska avdelningarna av specialdomstolar vars jurisdiktion omfattar hela Storbritannien, t.ex. *Tax Chamber* (domstolen för skattefrågor), *Immigration and Asylum Chamber* (domstolen för immigrations- och asylfrågor), avdelningen med behörighet att behandla ärenden om rätt till information (*Information Rights jurisdiction*) inom *General Regulatory Chamber of the First-tier Tribunal* (avdelningen för allmänreglering i en lägre specialdomstol) och *Administrative Appeals Chamber of the Upper Tribunal* (överklagandedomstol för förvaltningsärenden).

Mer information om arbetet vid de specialdomstolar som förvaltas av domstolsverket och deras kontaktuppgifter finns på webbplatsen [Northern Ireland Courts and Tribunals service](#).

Länkar

[Northern Ireland Courts and Tribunals Service](#)

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 10/07/2018

Specialdomstolar - Skottland

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [en](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska.

Här hittar du information om några av specialdomstolarna i Skottland.

Förvaltningsdomstolar

År 2007 började man införa ett nytt enhetligt specialdomstolsväsende för Förenade kungariket. Detta nya system är fortfarande under utveckling. Information om det finns på webbplatsen för [Tribunals Service](#) (specialdomstolsförvaltningen). Skottland har

också ett antal specialdomstolar (*tribunals*) som handlägger frågor inom delegerade områden. Ett reformprogram håller nu på att ta form för att samordna dessas ledning och organisationsstruktur.

First-tier tribunal för Förenade kungariket

First-tier tribunal för Förenade kungariket har till främsta uppgift att handlägga överklaganden av myndighetsavgöranden på de områden som omfattas av dess behörighet. I vissa fall har den jurisdiktion i hela Förenade kungariket, inklusive Skottland. *First-tier tribunal* är indelad i fyra kammare, men ytterligare avdelningar planeras allt eftersom nya behörighetsområden tillkommer. De befintliga fyra kamrarna är följande:

- *Social Entitlement Chamber* (sociala rättigheter)
- *Health, Education and Social Care Chamber* (hälsa, utbildning och socialvård)
- *War Pensions and Armed Forces Compensation Chamber* (krigspensioner och ersättning till de väpnade styrkorna)
- *Tax chamber* (skatter).

Upper tribunal för Förenade kungariket

Upper tribunal för Förenade kungariket har inrättats för att handlägga överklaganden av avgöranden från *First-tier tribunal* för Förenade kungariket. Även *Upper tribunal*, vars behörighet omfattar hela Förenade kungariket, är indelad i kammare. Till dess befogenheter hör också att pröva avgöranden eller förfaranden som inte kan överklagas.

Skotska specialdomstolar

Det finns omkring 20 separata specialdomstolar som har inrättats för att handlägga överklaganden av en rad olika typer av beslut från statliga och andra myndigheter som fattats på grundval av befogenheter som delegerats till det skotska parlamentet och den skotska regeringen. Varje specialdomstol leds av en egen ordförande och var och en har sina befogenhetsområden. Befogenhetsområdena varierar från överklaganden av parkeringsböter till tvångsbehandling och tvångsomhändertagande av personer som lider av allvarlig psykisk sjukdom.

Avgöranden från de skotska specialdomstolarna överklagas till de allmänna tvistemålsdomstolarna (*civil courts*) i Skottland och kan handläggas av *Sheriffs Principal* och *Court of Session*.

Reform av de skotska specialdomstolarna

Den skotska regeringen har inlett en reform av det skotska specialdomstolsväsendet. Genom lagstiftning som infördes 2013 ges Skottlands högsta domare, *Lord President*, ansvaret för att leda en enda skotsk specialdomstol som består av en *first-tier tribunal* och en *upper tribunal*, i enlighet med det system som har införts i Förenade kungariket (se ovan). *Upper tribunal* tar över handläggningen av de flesta överklaganden av avgöranden som meddelats av *first-tier tribunal*, en uppgift som således inte längre kommer att skötas av de allmänna domstolarna.

Förfarandena vid specialdomstolar

Generellt är förfarandena i specialdomstolarna i Förenade kungariket respektive Skottland mindre formella än i övriga domstolar. Specialdomstolarna kan bestå av specialister eller experter som inte har juridisk utbildning, som läkare och andra lekmän, men ordföranden är nästan alltid juridiskt utbildad.

Förvaltningsmål (domstolsprövning) handläggs av ***Court of Session***. [Lands Tribunal for Scotland](#) handlägger frågor om upphävande eller ändring av markrelaterade skyldigheter och frågor om ersättning vid expropriationsförfaranden.

Övriga specialdomstolar

Om ett tvistemål eller brottmål i Skottland ger upphov till författningsrättsliga frågor som hänger samman med decentraliseringsavtalen i Förenade kungariket (t.ex. frågor rörande mänskliga rättigheter), kan det avgöras av Förenade kungarikets högsta domstol, *Supreme Court of the United Kingdom*.

Exempel på övriga domstolar:

- [Court of the Lord Lyon](#) – handlägger heraldikfrågor.
- [Scottish Land Court](#) – handlägger tvister mellan hyresvärdar och hyresgäster.

Länkar

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

Senaste uppdatering: 06/02/2018